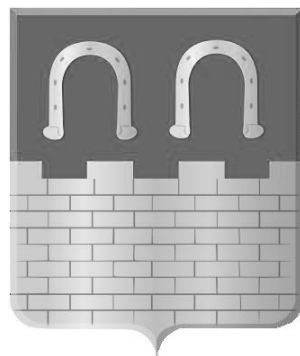

De Wildenborcher

Kwartaaluitgave voor iedereen die zich verbonden voelt met de Wildenborch

Maart 2020

Beste Buurtgenoten,

Dit jaar vieren we 75 jaar vrijheid. Daarom publiceren we in alle edities van de Wildenborcher oorlogs- en bevrijdingsherinneringen uit onze buurt, de Wildenborch. Er zijn nog maar weinig ooggetuigenverslagen, maar wel veel overgeleverde verhalen. Als u vertelt, dan helpen wij u graag om het verhaal op schrift te stellen. Foto's en documenten met een verhaal kunnen ook geplaatst worden. Neem gerust contact op met de redactie.
In deze Wildenborcher het eerste deel.

Begin januari was er ruimschoots gelegenheid om elkaar te ontmoeten. De Kapel was tijdens de nieuwjaarsvisite vol en het programma van de avond maakte het extra gezellig, zo schrijven Romee, Indy en Yora. Ook Jacintha Rensen maakte een verslag en Kathy de Vries fotografeerde.

De winterwandeling trok veel volk: "Met ruim 700 deelnemers, een knap staaltje werk om alles zo goed te laten verlopen", schrijft Franciska Kapinga. Linsey Mennink maakte, evenals Johan Braakman, onderweg foto's.

In een 'In Memoriam' herdenken we Frits Pladdet, hij overleed op 18 januari.

Een greep uit de verdere inhoud van dit maartnummer:

- Aad van de Kamer geeft weer tips voor een nog mooiere tuin
- Alie en Wim van Arragon vierden hun 50 jarig huwelijk
- Riet Wijnand was bijna 60 jaar geleden onderwijzeres aan de Prinses Julianaschool. Wim en Lili Alsem, de bewoners van het 'Meistershuus' ontmoetten haar tijdens hun vakantie in Zuid Frankrijk: Toeval bestaat dus.... wel!
- De WVC kreeg zangles, en met succes. Het resulteerde in een prachtig optreden tijdens de nieuwjaarsvisite in de Kapel
- Zeilverslag Spitsbergen (deel 1 van 2) door Jet Rombouts en Frans Bakx
- Rick Mars leverde ook weer een mooie bijdrage
- Deze keer voor de kinderen een kleurplaat, verzorgd door Anja Sprukkelhorst
- Postvak In door Robin Haaijer
- Lucie Bartel ging op bezoek bij Janny Reintjes om te horen hoe het nu met haar man Joop gaat, nadat hij vorig jaar werd getroffen door een hersenbloeding
- Jess Cundall geeft uitleg over de Smalle weegbree en vertelt wat we er mee kunnen

Naast de gebruikelijke verenigingsactiviteiten zijn er de komende tijd ook weer een aantal evenementen in de Wildenborch:

Toneelvereniging T.A.O. staat op vrijdag 3 en zaterdag 4 april twee avonden op de planken, dit jaar met het komische blijspel 'De twee J's'.

Zondagmiddag 19 april organiseert de klootschietvereniging een klootschiettoernooi voor dames- heren- en gemengde teams.

De voetjes kunnen op zondag 17 mei op de pedalen tijdens de familiefietstocht. Er is keuze uit een korte en een langere route.

Vriendelijke groet van de redactie, Kathy, Lucie, Joke, Reinier.

De Wildenborchse Kapel

Verhuur Kapel:

Wilt u informatie over mogelijkheden, beschikbaarheid etc., neem dan contact op met Hans Ezerman. Email: hans.ezerman@gmail.com of telefoon: (06) 12 15 54 74.

Redactiegegevens

Onze telefoonnummers en e-mailadressen:

Joke Wiltink	(0575) 55 67 48	wiltwess@gmail.com
Reinier Klein Brinke	(0575) 55 65 12	reinierkleinbrinke@planet.nl
Lucie Bartel	(0575) 55 65 33	info@luciebartel.nl
Kathy de Vries	(06) 53 15 33 79	kathy.devries@xs4all.nl

Inzenden copy vóór 20 april 2020

Naar: wiltwess@gmail.com
Schoolhuisweg 2

Bijdrage Wildenborcher

De Wildenborcher wordt iedere keer met veel enthousiasme door vrijwilligers gemaakt en bij u thuis bezorgd. Een vrijwillige bijdrage voor de drukkosten kunt u overmaken naar:
IBAN: NL95RABO 0366412353 ten name van Kapel Wildenborch, onder vermelding van 'De Wildenborcher'.

Bezorging:

Als u ook de Wildenborcher wilt ontvangen of als er bezorgproblemen zijn, meld dit dan bij één van de redactieleden. Wij geven het door aan Erik Ebbink, hij coördineert de bezorging.

Abonnee op de digitale Wildenborcher?

Bent u geabonneerd op de digitale Wildenborcher en neemt u een nieuw e-mailadres, geef dit dan tijdig door aan Reinier Klein Brinke: reinierkleinbrinke@planet.nl. Zo mist u geen uitgave van ons buurtblad.

Rectificatie

In de vorige Wildenborcher stond een interview met de familie Schreuder over hun vakantiewoning Doeschot toen en nu.

Daarin stond dat tante Gerda van de familie Schreuder de boerderij gekocht had en dat na een aantal jaar de familie Teunissen stopte met boeren. Mevrouw overleed en meneer vertrok naar een verpleeghuis in Lochem.

Dit laatste klopt niet volgens de zoon Eppie Teunissen. Het moet zijn: De familie Teunissen verhuisden vanaf boerderij Doeschot in 1977 samen naar een bejaardenwoning in Lochem. En in 1993 gingen zij naar woonzorgcentrum Gudula in Lochem.

Kathy de Vries

In Memoriam:

Frits Pladdet 1954 - 2020

*'Zoals hij leefde is hij heengegaan,
eenvoudig, tevreden en karaktervol'*

Frits werd geboren in Harfsen op 24 oktober 1954 als derde kind in het gezin Pladdet, na Frits werden nog twee kinderen geboren. Frits was een echt buitenkind, lekker spelen met vriendjes en natuurlijk kattenkwaad uithalen hoorden ook bij zijn jeugd.

In het uitgaansleven leerde hij Dinie Knoef uit de Wildenborch kennen en de vonk sloeg over. In 1977 trouwde Frits met zijn grote liefde.

De grote wens van Frits om buitenaf te kunnen wonen werd vervuld doordat het ouderlijk huis van Dinie aan de Polsteeg kon worden gekocht. Twee jaar lang heeft hij 's avonds, na het werk, en in de weekenden keihard gewerkt om er iets moois van te maken. En dat is zeker gelukt. Het huwelijk van Dinie en Frits werd bekroond met de geboorte van twee dochters; Ingrid en Saskia. Na gewerkt te hebben bij een paar installatiebedrijven vond Frits in 1983 de tijd rijp om voor zichzelf te beginnen. En met succes, al snel groeide het eenmansbedrijf en er werd personeel aangenomen. In 2008 vond Frits het tijd voor een nieuwe stap. Het installatiebedrijf werd overgedragen en Frits richtte zich volledig op 'energie bewust wonen en werken' binnen de Bouwkeur Groep BV.

Naast een keiharde werker was Frits iemand die het heel belangrijk vond om voldoende tijd vrij te maken voor zijn gezin. Wat genoot hij van zijn favoriete stekkie aan het Gardameer in Italië, vooral wanneer hij vergezeld werd door familie en/of vrienden. Frits zorgde daar ook altijd voor de nodige ludieke animatie. En daarbij was niets hem te dol.

Naast Italië ging hij graag naar Gambia, niet alleen voor vakantie, maar vooral om een bijdrage te leveren aan een betere toekomst voor de Gambiaanse jongeren.

Grote hobby van Frits was de Wildenborchse toneelvereniging T.A.O., hier was hij vele jaren heel actief als speler en als voorzitter. Elke toebedeelde rol maakte hij weer bijzonder door er een eigen invulling aan te geven. Ook de meer serieuze zaken binnen de vereniging hadden steeds Frits zijn aandacht.

Frits werd ziek, voor de buitenwereld was niet altijd duidelijk hoe het echt met hem ging. Vroeg je hem ernaar, was steevast zijn reactie 'Het gaat wel goed'. Maar iedereen zag ook wel dat hij steeds weer een stukje meer moest inleveren.

Afgelopen december moest Frits opnieuw worden opgenomen in het ziekenhuis. Er was hoop, maar vooral ook vrees. Zijn geest bleef energiek, maar over zijn lichaam verloor hij de macht. Na een ongelijke strijd, waarin hij alles heeft gegeven, overleed Frits -veel te jong- op zaterdag 18 januari en moesten Dinie, Ingrid en Johan, Saskia en Sander en de kleinkinderen Ise, Guus, Bart, Thijm en Mick afscheid nemen van hun zo geliefde man, vader en opa. Wat hebben zij van hem genoten en hij van hen.

De familie gaf aan Frits een bijzonder mooi afscheid, eerst tijdens de druk bezochte condoleance op donderdag 23 januari in de Wildenborchse Kapel. Hier stond Frits met een glimlach op zijn gezicht nog één keer, omringd door een prachtige bonte bloemenzee, op 'zijn' toneel, De dag erna vond, in besloten kring, de crematieplechtigheid plaats. Aan het eind van de plechtigheid klonken de woorden: 'Het doek is nu definitief gevallen voor Frits'. Hierop volgde, heel terecht, een daverend applaus.

Wij wensen Dinie, de kinderen, kleinkinderen en overige familie heel veel sterkte.

Toeval bestaat.....Wel!

Tijdens onze vakantie, afgelopen september, in Zuid Frankrijk raakten we in gesprek met een voor ons, tot dan toe, onbekende Nederlandse mevrouw die daar, net als wij, heerlijk van de zon lag te genieten aan het zwembad samen met haar dochter Diana en kleindochter Sanne. We kletsten gezellig wat over en weer en toen we haar vraag 'waar komen jullie vandaan?' beantwoordden met: 'uit het oosten van Nederland', werd ze nieuwsgierig en wilde ze weten wààr dan precies? 'Uit Vorden!' 'Hee, dat is toevallig' antwoordde ze: 'Ik heb daar jaren lang les gegeven op de Protestant Christelijke basisschool, de Prinses Julianaschool aan de Wildenborchseweg.' Toen wij haar op onze beurt vertelden, sinds 6 jaar, te wonen in het 'Meistershuus' van deze voormalige Prinses Julianaschool, raakten we niet meer uitgepraat!

De Nederlandse mevrouw bleek 'juf Riet Wijnand' te zijn. Zij was juf geweest op de Julianaschool van 1962 tot 1964 in klas 1, 2 en 3. Ze vertelde zo enthousiast over die tijd, dat we haar vroegen of we haar en haar man Ben, met wie ze al verking had in die tijd, na de vakantie thuis in Bilthoven mochten bezoeken en of we haar mochten interviewen voor de Wildenborcher? En zo geschiedde! Op 30 november reden we naar Bilthoven en hadden we een enige middag met elkaar. Vol verve vertelde zij ons over haar jaren als juf in Vorden:

Nadat ze het ouderlijk huis in Zevenaar had verlaten, doorliep ze de kweekschool in Doetinchem. Ze solliciteerde bij de Prinses Julianaschool in Vorden. Voordat ze echter werd aangenomen, moest ze wel eerst een proefles draaien. Tijdens deze proefles waren zowel de kinderen, als het voltallige schoolbestuur, waaronder de heer Groot Nuelend, als ook dominee Jansen aanwezig. Zenuwachtig? Neen hoor, dat was ze niet! Ze leerde de klas een liedje van de soldaat die ging marcheren. Het was de bedoeling dat alle kinderen gingen staan en òf het linker òf het rechter been heen en weer bewogen (volgens de tekst), terwijl het andere been stil stond. Al heel snel stond de hele klas, inclusief het schoolbestuur en de dominee, mee te zingen en mee te bewegen! Natuurlijk werd ze direct aangenomen! In dezelfde tijd kwam er ook een nieuw schoolhoofd: de heer Wim de Leeuw. Het was een aardige, misschien ietwat formele man, tegen wie ze altijd meneer de Leeuw bleef zeggen, terwijl ze zijn vrouw gewoon 'Trudy' noemde. Riet herinnert zich ook nog hun twee kinderen, Cora en Hans.

Riet ging op kamers wonen bij de familie Jansen in boerderij Schreevoord (nu bewoond door fam. Schröer, red.) aan de Wildenborchseweg. Zij woonde naast de familie Bargeman en de familie Oplaat, zo herinnert Riet zich. De familie Oplaat runde er een bakkerij en een winkel. Ze integreerde heel goed in de Wildenborch en had het erg naar haar zin: Zo werd ze lid van de plaatselijke toneelvereniging en sloot ze vriendschap met Jannie (Wilgenhof, red.), die bevriend was met Joop (Reintjes, red.), een veehandelaar. De toneelrepetities waren in de Kapel en ze leerde na schooltijd koeien melken bij de familie Jansen en rijden op de trekker, zodat ze na schooltijd de familie Jansen kon helpen bij het melken en het verslepen van de balen hooi. Het hoofd van de school vond het maar niks: een juf (als notabele) behoorde meer afstand te houden tot de ouders en tot de kinderen en diende na schooltijd niet te gaan helpen bij de boer, maar daar had Riet lak aan, ze deed het toch!

Op de foto hiernaast zien we juf Riet bij het eindejaar toneelstuk van groep 8: (vlnr: Gerda Rossel, Hennie Zweverink, Ben Drost, (toen nog de vriend van Riet), Johan Bargeman, juf Riet en Ab Bennink.

Als Riet richting huis wilde en naar het station in Vorden moest, lifte ze meestal. Mevrouw Trui Jansen zat dan steevast achter het raam op Schreevoord en waakte over Riet:

ze noteerde altijd het nummerbord van degene die haar meenam, je wist het tenslotte maar nooit en het is inderdaad een keer gebeurd dat een man, die haar een lift had aangeboden, méér van Riet wilde! Riet reageerde onverschrokken en dreigde dat z'n kenteken genoteerd stond, waarop de man onmiddellijk inbond, z'n handen thuis liet en haar vervolgens rustig naar het station bracht!

Riet had iets van 28 kinderen in de klas, variërend in de leeftijd van 6 tot 8 jaar. Het was de kunst om alle kinderen te boeien en bezig te houden, terwijl ze toch van verschillende leeftijden en niveau waren. Als de grote kinderen klaar waren met hun werk, vroeg ze hen zich met de kleinste te bemoeien en te helpen de lesstof door te nemen. Iedere maandag knipte juf Riet de nageltjes van alle kinderen om de zwarte randjes te verwijderen. Ze zorgde heel goed voor alle kinderen.

In de school waren slechts twee leslokalen en een handwerk lokaal aanwezig. Een gymzaal was er niet, maar daar verzong juf Riet iets op: zo werd de zandbak niet alleen gebruikt door de allerkleinsten om zandtaarten te bakken, ook werd hij gebruikt om de kinderen te laten ver springen. Natuurlijk werd er ook geschaatst met de hele klas op de vijver bij het kasteel, als het voldoende gevoren had! Wat een mooie herinneringen bewaart Riet daar aan.

Alle kinderen waren, zonder uitzondering, erg lief volgens Riet. We plaatsen een klassenfoto's, die ze nog heeft bewaard uit die tijd. Riet weet zich nog een paar namen te herinneren: Joke Hiddink, kind Nuelend, Elsje Oplaat en haar vriendin Rita, Jantje, Hanny en Henkie Harmsen en Wim Berenpas en een Ria en Joke. Ze is benieuwd of er nog mensen zijn die zich herkennen op de foto's?

Verder herinnert Riet zich nog de familie Bijenhof; de naam Gerrie valt. Met haar ging Riet regelmatig naar Lochem om samen de boodschappen te doen.

Dan, in de herfst van 1963, wordt Riet ongepland zwanger van Ben. Dit heeft sociaal nog al wat gevolgen: Een getrouwe vrouw, een moeder, laat staan een ongetrouwe moeder? Dat kan echt niet in het begin van de zestiger jaren en betekende direct en onverbidde 'ontslag'! Dapper als ze is, besluit ze op eigen initiatief en in overleg met het schoolbestuur om bij alle ouders van haar kinderen langs te gaan en om hen persoonlijk te informeren over haar weliswaar ongeplande, maar zeer gewenste zwangerschap. Zo wil ze roddel en achterklap voorkomen. Nadat het eerste bezoek is afgelegd, verspreidt het nieuwtje zich natuurlijk als een lopend vuurtje, maar iedereen reageert heel 'verrast' als Riet langs komt en de soep staat al klaar! Alle ouders tonen begrip. Hartverwarmend.

Riet en Ben trouwen, zo snel als mogelijk, in de kerstvakantie van 1963. Niet in een witte bruidsjurk! Ze is zo geliefd dat het schoolbestuur regelt dat de hele klas in auto's naar Bilthoven kan komen. Alle kinderen, schoon en in nette, soms zelfs nieuwe kleren gestoken! Onderweg hebben ze in elke auto een lied ingestudeerd dat wordt gezongen op de receptie van Riet en Ben tot grote verrassing en ontroering van hen beiden. Het schoolbestuur moet haar statutair ontslaan nu ze een getrouwde vrouw is, maar besluit om de statuten gewoon aan te passen! Ze krijgt een tijdelijk contract aangeboden en zo werkt juf Riet tot aan haar zwangerschapsverlof op de Julianaschool. Door de week blijft Riet in Vorden wonen, terwijl manlief in Bilthoven woont. Hij werkt daar op een accountantskantoor. Haar vriendin Jannie met haar vriend Joop helpen haar te verhuizen naar Bilthoven, waarmee ze haar Vordense tijd definitief afsluit.

Na de bevalling van haar dochter Diana gaat Riet, na enige tijd, weer werken als (inval) juf op onder andere de Protestant Christelijke basisschool de Prinses Julianaschool in Bilthoven! Ze geeft daar les aan de zesde klas, een hele uitdaging. Later krijgt ze nog twee kinderen. Riet en Ben zijn in goede gezondheid en genieten erg van hun kinderen en kleinkinderen.

Na de zomer van 1964 wordt Riet opgevolgd door Greetje Plomp uit Vorden, waarmee ze op de kweekschool zat.

Op het laatst van het gesprek wil Riet nog een anekdote kwijt:

Het is 1 april en Riet's wekker is stuk. Wim Jansen, bij wie ze een kamer huurt, belooft haar daarom om haar op tijd te roepen. Dit is voor hem een geschenk uit de hemel, daar hij al lang heeft zitten broeden hoe hij Riet nu eens op 1 april te pakken zou kunnen nemen! Cadeautje dus. Hannie, zijn vrouw, roept haar een uur te vroeg. Riet vindt het wel raar dat ze verder niks hoort, ook geen kindergeluiden, maar ze heeft geen enkele argwaan. Riet gaat een uur te vroeg op haar fiets richting school, zoals ze dit dagelijks doet: Meneer Oplaat, die een heel ernstige longziekte heeft, ligt zoals iedere dag voor het raam op zijn bed en zwaait heel enthousiast naar haar. Ook de Bargemannen zwaaien heel vriendelijk. Niets is anders dan anders, althans er is geen kind te zien op het schoolplein? Dat is wel vreemd! Ze weet nog dat ze denkt: 'ben ik dan toch te laat en zijn de kinderen al binnen'? In de school heerst er doodse stilte, niemand is aanwezig! En dan? Dan gaat haar pas iets dagen. Het is 1 april!!! Wat hebben ze haar te pakken en hoe!

Wim Jansen heeft iedereen die ze s 'morgens normaal zou zien, ingeseind en bij het complot betrokken: Juf Riet komt op 1 april één uur eerder langs als normaal, laat niets merken! De buurt heeft genoten van deze grap en Riet? Ze heeft het zelf ook heel leuk gevonden. Gelukkig verwent Trudy de Leeuw haar met een heerlijk vers kopje koffie.

Dank je wel juf Riet en Ben. We hadden een heerlijke middag bij jullie in Bilthoven en hebben genoten van alle verhalen en anekdotes die jullie ons toevertrouwen. We hopen jullie snel te zien bij ons in het 'Meistershuus'!

Wim en Lili Alsem-Kamphuisen
wpalsem@gmail.com

Juf Riet denkt zelf met heel veel plezier terug aan de tijd op de Prinses Julianaschool. Misschien zijn er mensen die naar aanleiding van dit artikel contact met haar willen opnemen? Dat zou ze erg leuk vinden!

Haar e-mail adres is: riet.drostwijnand600@gmail.com

Beste buurtgenoten,

Na bijna 17 jaar in het sfeervolle Koetshuis te hebben gewoond, waar we samen met Susanne en Sebastiaan in oktober 2003 neerstreken, is de tijd gekomen dat we in ons huis aan de Kapelweg gaan wonen. De verhuizing is al grotendeels achter de rug, rest ons nog wat laatste dingen, wat gaatjes vullen, schoonmaken etc. Op 28 februari is het officieel.

We hebben ook alle grappige, gekke, ontroerende, leuke, verdrietige, spannende en liefdevolle herinneringen ingepakt, die wonen in een hoekje van ons hart.

De woning aan de Kapelweg hebben we 7 jaar geleden gekocht, zodat onze ouders, vanuit Spaarndam, dichtbij ons in de Wildenborch konden komen wonen, met de bedoeling een helpende hand te kunnen bieden wanneer dat nodig zou zijn.

Wij hebben 5 jaar kunnen zien en genieten van het feit, dat zij het samen aan de Kapelweg zo fijn hadden, elkaars steun en toeverlaat. Je wilt én kunt mekaar niet meer missen!

Het alleen zijn, na het overlijden van mijn vader, viel mijn moeder met name 's nachts zwaar. En toen na haar val en ziekenhuisopname afgelopen oktober wat extra zorg nodig was, bleek dat samenwonen in het huis aan de Kapelweg de meest logische oplossing zou zijn. Op deze manier kunnen we, hopelijk nog vele jaren, samen genieten van deze heerlijke woonplek en weer nieuwe herinneringen maken.

Tot ziens aan de Kapelweg dus!!

Het Koetshuis zal per 1 maart bewoond worden door Roel Wildeboer en zijn zoon Floran. Wij wensen hen veel geluk en woonplezier op de voor ons zo vertrouwde stek!!!

Bart en Alma van der Schoot-Amelink

Kapelweg 6A

7251 KM Vorden

Ons vaste telefoonnummer komt te vervallen.

Beste buurtgenoten,

Vanaf 1 maart ben ik, samen met mijn zoon Floran, de nieuwe bewoner van het voorhuis van het Koetshuis op de Wildenborch.

Ik verheug mij er vanzelfsprekend zeer op om op deze prachtige plek te gaan wonen!

Even kort over mijzelf: ik ben 43 jaar, vader van drie (twee kinderen wonen al op zichzelf), kunst- en cultuurliefhebber en werk parttime als assistent-conservator bij het Lalique Museum in Doesburg. Daarnaast ben ik als freelancer actief (onder andere in marketingcommunicatie). Ik ben geboren in Stadskanaal (Gr.) en woon sinds 2001 in de mooie Achterhoek (eerst in Ruurlo waar ik nog steeds tennis, later in Lochem). Voor sommigen van u ben ik wellicht geen onbekende, want ik ben sinds een aantal jaren aan buitenplaats de Wildenborch verbonden als vrijwilliger. Diegenen van jullie die ik nog niet ken, zal ik de komende tijd ongetwijfeld ontmoeten. Ik kijk ernaar uit!

Hartelijke groet,
Roel Wildeboer

Wildenborchse nieuwjaarsvisite 2020

Met een iets latere binnenkomst misten wij het financiële gedeelte. Niet het ergste wat ons is overkomen, want wij vinden de optredens veel leuker om naar te luisteren.

We konden dan ook niet wachten tot het begon. En we werden niet teleurgesteld, want wat een grote groep stond er op het podium. Een groot gedeelte van de W.V.C. verraste ons hier met een live gezongen act onder leiding van dirigente Gerda Wezinkhof. Het lied Blauwe Dag van Suzan & Freek zongen zij. Hier waren ze ook op gekleed, want de blauwe kleur kwam in de kleding terug.

Gerda Wezinkhof had de smaak blijkbaar goed te pakken, want met haar blauwe jurk playbackte zij van ABBA het nummer "The winner takes it all". Met volle overtuiging bracht zij het. Als het een wedstrijd was dan was zij vast en

zeker een winnaar.

Met het volgende optreden zagen we dat de Wildenborchers zeer ruimdenkend zijn. Want Helmut Lotti (Arnold Winkels) zong over zijn liefde Marinja. Deze werd bijzonder goed gespeeld door Gerrit Otten in dameskleding en lange blonde lokken. Met zeer bijzonder moves bewoog deze charmante "dame" zich over het podium. Heb uit vertrouwde bron gehoord dat Gerrit niet onder doet voor een plastisch chirurg. Want de borstvergroting die hij had ondergaan, was door hem zelf uitgevoerd. Niks implantaten, gewoon wat piepschuim in model gezaagd en hupsakee daar was maatje dubbel D.

Van al het lachen en zingen werd het tijd om ieders keeltje te smeren. Pauze. De sfeer zat er goed in en onder het genot van een drankje en een Wildenborchse knakworst, ging de show weer van start.

Het prachtige nummer Rollercoaster. Dit nummer was dit jaar in de Top 2000 van NPO Radio 2 de hoogste nieuwe binnenkomer ooit, op plaats 4. Alsof het zo moest zijn trad Jelle Wezinkhof als nummer 4 op als onze Wildenborchse Danny Vera en deed hij het nummer Rollercoaster heel mooi na, ondertussen lekker jammend op zijn gitaar.

Als afsluiting kwam Ineke Braakman en playbackte het nummer "Non, je ne regrette rien". Ze bracht het op haar eigen uitbundige wijze. Het publiek stond werkelijk paf van deze uitvoering van Edith Piaf.

Met het einde van de optredens, was het einde van de nieuwjaarsvisite nog niet in zicht. Voor wie de dorst nog niet had geleest was de bar nog een tijdje geopend. Gezellig nagenietend nog even met elkaar een praatje maken. Een goed begin van 2020.

En weer heel veel dagen voor iedereen om nieuwe playback-acts te bedenken. Ben benieuwd wat 2021 brengt.

Groetjes Romée, Indy en Yora

Geslaagde nieuwjaarsvisite in de Kapel

Op vrijdagavond 3 januari vond weer de jaarlijkse nieuwjaarsvisite plaats voor de inwoners van het buurtschap De Wildenborch en iedereen die zich erbij betrokken voelt. Buiten stond in de vorm van lichtjes 2020 afgebeeld.

Rond achten was de zaal van de Kapel goed vol met jonge en oudere buurtgenoten die elkaar als eerste een goed en gelukkig nieuwjaar wensten. Het bestuur had alles tip top in orde voor de ontvangst. Op tafel stond de koffie met warme oliebollen klaar. Zij vonden gretig aftrek bij de aanwezigen. De voorzitter van de kapelcommissie, Reinier Klein Brinke, heette allen van harte welkom. Een jaar ligt achter ons met vreugdevolle maar ook verdrietige momenten. Een jaar ook waarin voor het eerst, als gevolg van de hitte, een

Staringavond. Ook vroeg de voorzitter aandacht voor de net geïnstalleerde nieuwe lampen. Zij zorgen voor extra sfeer in de Kapel. Ook stond hij stil bij de geslaagde tweede Wildenborchse naoberdag bij de familie Eggink. Er wordt nog gezocht naar een nieuw adres voor de komende bijeenkomst.

Hans Ezerman gaf vervolgens een toelichting op de inkomsten en uitgaven van de Kapel in het afgelopen jaar.

En een traditie, de playbackshow, werd weer ingevuld door Wildenborchers. Maar eerst was er nog een optreden van de Wildenborchse Vrouwenclub. Zij zongen het lied 'Blauwe Dag' van Suzan & Freek.

Daarna was het de beurt aan Dana Winner (Gerda Wezinkhof) met een Abba medley, vervolgens

Helmut Lotti (Arnold Winkels) met charmante assistente (Gerrit Otten). Na een pauze betrad Danny Vera (Jelle Wezinkhof) met zijn gitaar het podium en vertolkte de hit van 2019 Rollercoaster. Tot besluit een indrukwekkende Edith Piaf (Ineke Braakman) met het lied 'Non je ne regrette rien'.

En of dat nog niet genoeg was hadden Gerda Rossel en Rik Mars een quiz samengesteld waarbij foto's (uit het verleden) van boerderijen werden getoond en de aanwezigen moesten raden welke boerderij in beeld kwam. Iedereen deed fanatiek mee aan deze quiz.

Onder het genot van een drankje en warme knakworst was er die avond nog volop gelegenheid om met elkaar te praten.

Tekst Jacintha Rensen, foto's Kathy de Vries

't Hagenhuus

Het is even de straat uitfietsen en dan betreed ik het terrein van Janny en Adelhard en hun dochters Luca (14) en Tessa (10). De vlaggen van de Achterhoek en van Normaal wapperen in de wind en de hond begroet me alsof het ernst is, vanuit zijn ruime hok.

Ik ga de grote schuurdeur binnen en zie meteen Janny staan op de voormalige deel die nu aan het transformeren is naar keuken. Het is half deel, half keuken maar het doet gezellig aan door de warmte en de muziek. Een aangeklede bar staat aan de zijkant van de deel te wachten op het leveren van een tapbierkje. Achterin de ruimte staat een portable douche. Boven de deel wordt te zijner tijd de

echte douche gebouwd, vanwaar we nu nog naar een open deel tegen het dak aankijken. Een huis in wording.

Ze doen alles zelf als het gaat om klussen aan huis en dat is niet alleen noodgedwongen zoals ze zeggen, ik vind het ook een bewonderenswaardige lange-termijn-klus waar uithoudingsvermogen voor nodig is. Beide zijn creatief. Zo hebben ze in de stalramen en in de voordeur zelf glas in lood ramen gemaakt.

Adelhard is een bezige bij die niet stil kan zitten, en het erf tiptop wil hebben voor zichzelf en de gasten van de B&B 't Hagenhuus. Hij heeft zijn eigen installatiebedrijf Adelo en is heel handig in zo'n beetje alles wat gebouwd of aangelegd moet worden. Daarnaast is hij eigenaar van 'Fedor tekentechniek', een technisch tekenbureau waarbij hij onder andere 3D tekeningen maakt.

Er komen eenmaal 's zomers veel gasten op hun terrein, omdat ze fervente hokkers zijn.

Een Achterhoeker behoeft dan geen verdere uitleg meer, maar omdat u niet allemaal uit deze streek komt, zeg ik er maar even bij dat dit echte Normaal aanhangers zijn. En voor het tweede jaar op rij speelt Bennie Jolink met zijn band Normaal weer in Barchem op Hemelvaartsdag. Als je na die dag geluiden hoort rond de boerderij van Adelhard en Janny, kan dit kloppen. Er is daar namelijk dan nog een afterparty gaande. Dit zijn dan de leuke dingen die zo'n bouwproject weer lucht geven.

Janny en Adelhard zijn hier in oktober 2014 neergestreken met hun beide dochters. Omdat het best een grote boerderij is, wilden ze de woning die aan de boerderij grenst en waar voor de koop Joop Brinkerhof woonde, verhuren.

Dat wilde niet zo vlotten, waarop ze besloten om het als Bed and Breakfast te gebruiken. Ze richtten de woning in met weinig (zelfgemaakte) middelen en zetten het alvast op bedandbreakfast.nl. Tegen ieders verwachting in, liep het al meteen storm.

Dat betekende even hard aan de touwtjes trekken. Vrienden hebben er als proef geslapen om ze te kunnen vertellen wat ze nog toe konden voegen. Dat was een slimme zet.

Het heeft dan ook wel wat speciaals: behalve dat je als gast helemaal vrij bent in deze ruime en knusse B&B, is er ook een eigen terras, met de mogelijkheid van een eigen hottub en sauna erbij. En als je ligt uit te dampen, kijk je tegen de schemertijd naar een stuk of 8 reeën, die op nabije afstand op het weiland tegen het landgoed De Wildenborch lopen. Daar ben ik nu net getuige van. Wat een gaaf gezicht zeg!

Bijna alle weekenden is de B&B volgeboekt, het hele jaar door. En nu beginnen ook boekingen binnen te komen voor doordeweeks. Allerlei mensen maken er gebruik van. Groepen vriendinnen, jonge en oudere stellen. De grootste groep is rond de 50 jaar. Ze maken bijzondere dingen mee. Zo was er laatst een stel dat na slechts enkele uren weer vertrokken was, na alles betaald te hebben. Het ontbijt hoefde dan ook niet geserveerd te worden! En nog niet zo lang geleden streek er een pas getrouwd stel neer voor een short honeymoon. Janny is er goed in om dit geheel naar situatie en personen in

te richten. U ziet de romantische slaapkamer voor het pasgetrouwd stel op de foto. En wat u niet ziet, is dat het hele erf versierd was met witte roosjes in de hagen langs de paden naar de B&B toe. Geheel volgens traditie, zegt Janny. En daarin zit precies haar plezier. Janny houdt er namelijk vooral van om mensen blij te maken. Je kunt ook kiezen uit een VIP arrangement, waarbij men onder andere de luxe heeft dat het huis al verwarmd is bij aankomst en er een lekker flesje wijn of champagne klaar staat. Met badjassen en slippers voor de sauna en alles erop en eraan. Ook bestaat de mogelijkheid van volpension. En als het niet zo goed uitkomt,

kunnen ze dat zelf regelen op de website. Ideaal.

Janny werkt 2 lange dagen in de week in de jeugdgezondheidszorg voor de GGZ. Daarnaast is ze dus manusje van alles met deze B&B erbij, het thuis klus bedrijf, het managen van de hokersgroep en als moeder voor het opvoeden van de kids, die graag paardrijden en natuurlijk nog actief naar school gaan.

Het erf is enorm opgeknapt sinds ze hier wonen. Nu zijn ze flink met het woonhuis bezig en daarna volgen de schuren. Nog zo'n 5 jaar te gaan denken ze, maar dan héb je ook wat!

Kathy de Vries

Enige tuintips voor het komende voorjaar

Aad van de Kamer geeft ons ook in deze Wildenborcher weer een aantal zinvolle tips waardoor de tuin er in de zomer nog veel mooier uitziet.

In de editie van september 2017 legde Aad uitgebreid uit hoe en wanneer je de Hydrangeas (Hortensia's) snoeit, om van een goede groei en bloei verzekerd te zijn. Sla deze er nog eens op na. Heb je deze niet meer, stuur even een mailtje naar de redactie en we mailen het artikel.

Bij vroege voorjaarsbloeiers als *Brunnera* Vergeetmijniet, *Pulmonaria* Longkruid en *Symphytum* smeerwortel zo snel mogelijk het oude blad wegplukken. Later in de tijd wordt er te veel beschadigd aan de jonge bloemknoppen. Bij plotselinge vorst het losse blad wat terug strooien. Sneeuwkllokjes verplanten moet meteen na de bloei worden gedaan. De pollen rooien, uit elkaar plukken en met het bleke gedeelte van de stengels voldoende diep in de grond terug zetten. Wel opletten dat de worteltjes niet indrogen. Eventueel nat maken voor het terug planten.

Bomen en struiken zo snel mogelijk na de winter nog (ver)planten. Het gat diep losmaken en na het planten water geven. Geen water in het plantgat! Dan wordt met het aandrukken de structuur van de grond verpest. Kale wortels druipend nat planten.

Wacht met vaste planten te verplanten tot na half april, als de grond wat warmer wordt. Vooral planten waarvan de kluiten uit elkaar vallen, hebben liever warme grond en voldoende water na het inplanten.

Eind maart Lavendel verder snoeien. Vaak worden het struiken op stam. Dat komt omdat er alleen wat aan de bovenkant wordt gesnoeid. Dat is prima aan het einde van de zomer, maar in het voorjaar moeten ze verder worden teruggezet. Doe dat dusdanig laag, dat op het restant van de takken nog duidelijke puntjes van nieuw gewas zijn te zien. Snoeit u tot in het oude kale hout dan zal hergroei moeilijk worden. *Caryopteris* (ook wel de blauwe spiraea genoemd) en zomerheide (*Calluna vulgaris*) passen ook goed in dit verhaal.

Zaait of steekt u in bakjes afgedekt met plastic, zet die dan goed in het licht, maar zeker niet in de zon. Even de ochtend- of avondzon gaat nog wel maar midden op de dag wordt het veel te warm.

Zaad van licht-kiemers niet afdekken. Bij donker-kiemers het zaai bakje afdekken met zwart plastic.

De nieuwe aanplant wekelijks water geven door middel van gieten. Sproeien haalt weinig uit. Bij een nieuwe haag is een druppelslang aan te raden. Ook bij de aanplant van vorig jaar nog gewoon doorgaan met water geven.

Acer (Esdoorn), *Betula* (Berk) en *Carpinus* (Haagbeuk) zijn de meest bekende voorbeelden van 'bloeden' bij het snoeien vanaf half januari tot aan het uitlopen van het blad. Dus daar nog even mee wachten tot het blad er goed aan zit.

Als bijenplanten wordt niet snel gedacht aan *Veronicastrum virginicum*, of aan *Persicaria amplexicaulis*. Voor stuifmeel mogen herfstasters en koninginnenkruid niet ontbreken. En de stengels van de *Ballota nigra* de stinkende ballote en *Calamintha nepeta* de bergsteentijm buigen door van de honingzoekende bijen.

Aad van de Kamer

Wildenborchse Winterwandeling

Zondag 5 januari 2020

De eerste keer dat wij meeliepen met de Wildenborchse Winterwandeling was in 2016, nog voordat we de sleutel van ons huis hadden. Een mooie gelegenheid om alvast sfeer te proeven in onze toekomstige woonomgeving dachten we.

We vonden het toen zo leuk dat we meteen wisten dat we het helemaal naar onze zin zouden hebben in de Wildenborch!

Dit jaar was dus alweer onze 5e keer en ook nu, zoals al een aantal jaren, liepen de ouders van Yvette (Hans en Tillie) en onze vrienden Coen en Tanina mee. We hebben er inmiddels een eigen traditie van gemaakt. Hans en Tillie komen dan op zaterdag vanuit Rosendaal, zodat we er een gezellig weekend van kunnen maken. Op zondag sluiten Coen en Tanina zich bij ons aan en lopen we, na de koffie, richting de kapel.

Het was een gezellige drukte dit jaar. Het lijkt wel of er steeds meer mensen meedoen! De rij bij de inschrijving was om 11:15 uur al behoorlijk lang. Met ruim 700 deelnemers is dat ook logisch. En eigenlijk geweldig om te zien dat er zovelen lekker op pad gaan.

De route was weer verrassend, het lukt de organisatie toch steeds weer om een originele tocht uit te zetten. Het grootste deel (van de 7 km. route) liep door 'ons eigen' bos. De midwinterhoornblazers en de knapperende vuurkorven verhoogden de sfeer.

De wandeling werd ook dit jaar weer in 3 stukken verdeeld door de pauzemomenten met versnapering. Zoals altijd weer perfect verzorgd! We maken onderling altijd grapjes dat we het alleen voor de lekkernijen doen, maar ook deze keer was het vooral weer een supergezellig samenzijn. Onze nieuwjaarstraditie, hopelijk kunnen we die er nog heel lang inhouden!

Omdat niemand vooraf weet hoeveel mensen meelopen was het zeker dit jaar, met ruim 700 deelnemers, een knap staaltje werk om alles zo goed te laten verlopen.

Organisatoren, bedankt!

Francisca Kapinga

Foto's Linsey Mennink

Illustratie gemaakt door Tanina Petruzzello

Foto's: Johan Braakman
Kijk voor alle foto's van de Winterwandeling op de website: Achterhoekfoto.nl

Gouden huwelijk Alie en Wim van Arragon

1969

2019

Maandag 23 december was het 50 jaar geleden dat Alie en Wim van Arragon elkaar het ja-woord gaven. Alie en Wim komen beiden uit buurtschap 't Loo, gelegen aan de Berkel, tot 2004 gemeente Eibergen, nu gemeente Berkelland. Ver hoeft Wim niet te zoeken naar zijn grote liefde, Alie was namelijk zijn buurmeisje. Wim komt uit een gezin van negen kinderen en Alie uit een gezin van twee. Na hun huwelijk gingen ze op de boerderij van Wim wonen, zijn ouders verhuisden naar Eibergen. Het huwelijk werd bekroond met vier kinderen, drie meisjes en één jongen. Voor zoon Wilbert was het al snel duidelijk dat hij boer wilde worden, maar de mogelijkheden op de boerderij in 't Loo boden onvoldoende perspectieven voor de toekomst. In 2002 verhuisden ze naar de Wildenborch om samen aan de Stuwdijk een mooi en groter boerenbedrijf te gaan runnen.

Inmiddels zijn Alie en Wim grootouders van zeven kleinkinderen.

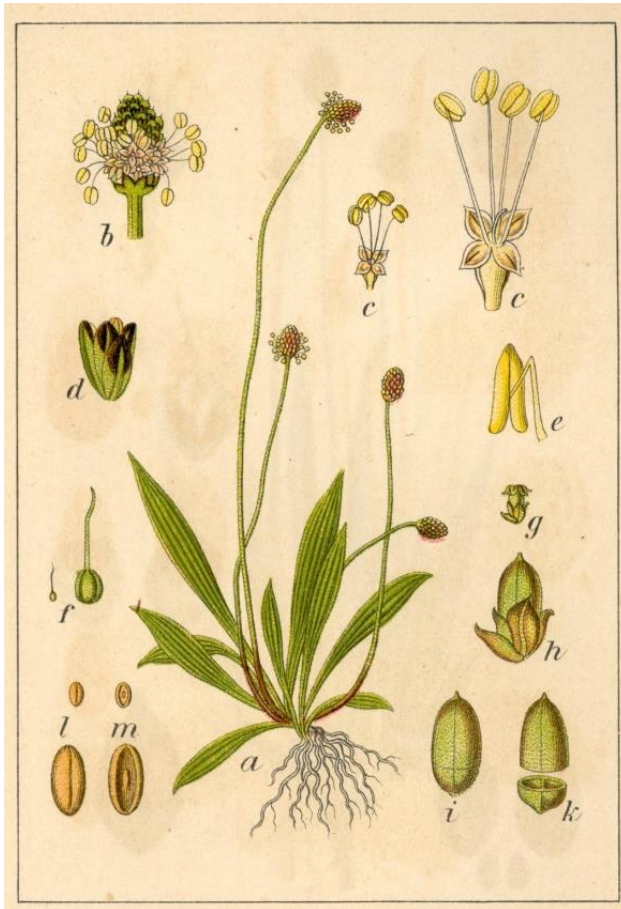
Naast de boerderij geniet het gouden echtpaar heel veel van hun kinderen en kleinkinderen. Ze zijn actief bij de Wildenborchse klootschietvereniging, zijn fans van 'Het Brook Duo' en gaan graag op pad met de reisjes van het muziek duo. Bij alles wat er in de Wildenborch wordt georganiseerd zijn ze ook zoveel mogelijk van de partij.

Het gouden huwelijk werd gevierd met kinderen, kleinkinderen, familie, buurt en vrienden bij De Heksenlaak in Barchem.

Wij wensen Alie en Wim nog heel veel gelukkige en gezonde jaren samen.

Buiten – gewone planten

Smalle Weegbree.

Dit plantje zal wel in elke tuin of erf in de Wildenborch groeien, het groeit werkelijk bijna overal. Als je hem eenmaal kent zal je hem ook overal gaan zien; in je gazon (als het niet te strak is), in wat langer gras en ook langs de kant van de weg. Je stapt er makkelijk op, maar dat vindt hij niet erg. Sterker nog, hij doet er zijn voordeel mee, want daardoor verspreidt hij zich des te makkelijker. De indianen in Amerika hebben hem niet voor niets de bijnaam 'white man's footprint' gegeven; hij volgt de mens letterlijk op de voet.

Zijn blaadjes vormen een rozet waaruit vanaf mei tot in de herfst stengels verschijnen, gekroond met een bescheiden maar opvallend mooie bloem of beter gezegd aar. Die is *donker van kleur met naar buiten stekende kleine roomwitte bloempjes*. Zelfs in de winter zijn de blaadjes goed te herkennen. Ze zijn lancetvormig, duidelijk parallel generfd en hebben een gave rand. De bladeren zijn het grootst op voedselrijke grond die eventueel wat vochtig is.

Bij zulke groeiomstandigheden is hij vaak de buurjongen van de brandnetel. En dat is best handig want mocht je een brandnetelsteek oplopen, pluk dan wat smalle weegbree, kneus hem goed en wrijf hem op die jeukende plek. Werkt verlichtend. Toeval bestaat niet!

Smalle weegbree wordt als pleister uit de natuur beschreven. Met zijn langwerpige bladeren is dit best goed voor te stellen. Maar belangrijker, Smalle weegbree helpt een wondje te genezen want hij werkt bloedstelpend en antiseptisch (natuurlijk, gebruik je gezonde verstand hierbij; langs een bekende honden-uitloop route zou ik never-nooit weegbree plukken).

Zelf pluk ik de blaadjes, ook 's winters, om thee van de zetten. Gecombineerd met bladeren van bijvoorbeeld Hondsdraf, Tijm en Toorts helpt deze thee tegen hoest. Is best lekker hoor. Nou ja, smaken verschillen. Laatst heb ik deze thee voor mijn zoon van 7 jaar gezet, en hij vond het niet echt lekker. Hij was bereid om het op te drinken (heel knap!) - met wat suiker ('*a little bit of sugar helps the medecine go down.....*'). Maar het was niet voor herhaling vatbaar! Dus gewoon wat hoestdrank bij de drogist gekocht. En, tot mijn lichte verbazing zag ik bij een paar alledaagse merken Smalle weegbree op de dozen. Zo gek zijn oude tuin- en keukenmiddelen blijkbaar dus ook niet!

Jess Cundall

Willem Barentszoon achterna met de Brendaan (deel 1)

door: Jet Rombouts en Frans Bakx

Eind mei is het zover en vertrekken we naar Tromsø. Vandaar eind juni naar Spitsbergen. We halen de ijskaart op (polarview.met.no) en het weerbericht zowel via Windy als yr.no. Er is zwaar weer op komst langs de Noorse noordkust en tussen het vaste land en Bereneiland. We besluiten zo westelijk mogelijk te zeilen. Tanken diesel en water en gaan vervolgens via Kvalsund de zee op. Eerst nog wat miezer maar daarna onwaarschijnlijk mooie luchten, razend snel wisselend van teer grijs naar arctisch blauw. De wind is matig uit het ZW. We lopen wachten van ieder drie uur. Reuze relaxed in het licht. Tijdens mijn wacht ineens vlak voor de boot een walvis. Wat een kadootje.

Om twee uur 's nachts ontwaren we de eerste contouren van Spitsbergen. De komende tien uur zien we de witte spitse bergen steeds meer dichterbij komen, fel afstekend tegen de helder blauwe lucht. Na 3 etmalen en 496 mijl, laten we in de Hornsund tegenover het Poolse onderzoeksstation in Isbjornhamna, het anker vallen, nadat we eerst nog geprobeerd hadden te ankeren in een baaitje tegen de gletscher (Kamavika). Helaas te veel ijs. Het is een overweldigend mooi plekje zon op de gletscher, blauwe lucht, daarboven spitse witte bergen en een intense stilte. 's Ochtends worden we wakker in los drijfijis. De ingang van het fjord ligt vol tinkelende schotsjes.

We slompen door het tinkelende, knisperende ijs en zeilen vervolgens noordwaarts richting Longyearbyen. Zo mooi als het gister was, zo somber is het weer nu met wind tegen; dat is kruisend worstelen. Na een lange dag houden we het voor gezien, zeilen Bellsund in en gaan in Josephbukta voor anker in een soort lagune aan de voet van de gletsjer. We warmen ons aan de glühwein en blijven de volgende dag liggen. Het is er prachtig en er is geen zuchtje wind. Het enige geluid komt van de babbelende eidereenden. Als we tenslotte anker op gaan hebben we weer tegenwind. We besluiten na een paar uur zeilen een slaapplek te zoeken. Dat wordt Colesbukta, tegenover een vervallen mijn. Het in de Pilot nog beschreven ponton is inmiddels volkomen vervallen en onbruikbaar. We laten het anker vallen en warmen ons bij de kachel. We worden wakker van een toeristen rib die de mijn aandoet. We kruisen naar Longyearbyen waar we nat en koud aanleggen. De haven ligt in een rommelig, industrieel gebied tegenover de restanten van een mijn. Niet echt romantisch. Het is slecht weer: gierende wind en hoosbuien. We houden ons bezig met wat klusjes en gaan daarna het dorp in om ons bij de Sijsselmannen te melden. We hebben ons blijkbaar keurig via email aangemeld, want de toestemming om te zeilen in het Noorden is er al, maar we hadden ook de vergunning voor het huren van een geweer via de mail moeten aanvragen.

Dat is pech maar een aardige mevrouw zal kijken wat ze kan doen en ziedaar: binnen een dag is de vergunning binnen en huren we een op de Duitsers buitgemaakte Mauser uit 1941. Met wapen en gevulde “voorraadkasten” vertrekken we ‘s middags in grauw en miezerig weer naar Barentszburg, een nog actieve kolen mijn, aan de ingang van Isfjorden. We hebben weer wind tegen en moeten lange slagen maken waardoor we pas zes uur later aan de kleine kade vastmaken. We hijsen ons Russisch gastvlaggetje. Omdat het nog steeds miezert, ziet Barentszburg er grauw en onwelkom uit. Het ruikt naar oude kolenkachels. Gauw te kooi.

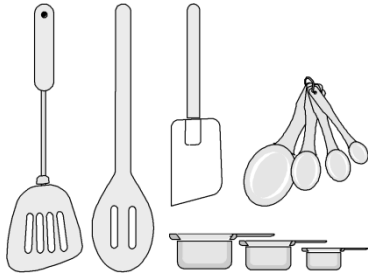
De vriendelijke mensen, de wandeling door het dorpje, met nog typische Leninachtige overblijfselen, de mooie Orthodoxe kerk, de koffie in het hotel en het mooie museum, wat speciaal voor ons open gaat, maken de volgende dag dat onze negatieve indruk wordt uitgewist.

‘s Middags vertrekken we voor onze tocht naar het Noorden via Forland sundet. We ankeren vroeg in de avond in Eidembukta, een prachtige vogelrijke plek. We liggen nog niet of de wind wakkert aan tot 25 kn. Gelukkig prima anker grond, waardoor we als een huis liggen. De volgende morgen wachten we een windluwte af, hijsen het anker, zetten twee riffen en gieren de Forlandsundet in met 38 knopen wind die na een uur weer wegvult. De hele dag blijft het reven en ontreven tot aan de ondiepe drempel aan het einde van de Sundet die we voorzichtigheidshalve op de motor nemen. Onderweg veel vogels, walrussen en ijsschotsen, afwisselend zon en grijze wolken en tot slot ijsregen waarin we in Ny-Alusund uiteindelijk afmeren. Als het ‘s avonds opklaart, wandelen we door het dorp en bezoeken het museum dat dag en nacht open is. Ny-Alesund is een groot Arctisch onderzoekscentrum waarbij veertien nationaliteiten vertegenwoordigd zijn. De weersvoorspelling voor de volgende drie dagen is verwarrend: yr.no geeft rustig weer voor “boven”, Windy echter storm.

We vertrekken, op de motor, in een windloze matglazen wereld. Tot onze verbijstering houdt kort na het rondenvan kaap Mitra onze kaart op de plotter op! Het lukt niet ze te openen. We moeten het dus doen met de iPad. We rondenvan Amsterdamnoya en zeilen het meer dan overweldigende Smeerenburg Fjorden in. We ankeren niet in Smeerenbukta, “Blubber stad” vanwege de onzekere weersvoorspelling. Wel varen we langzaam zo dicht mogelijk langs de kant en zien zo de smeerpotten en het door koningin Emma geplaatste herinneringsbord.

(in de volgende Wildenborcher leest u het tweede deel van de prachtige zeilreis gemaakt door Jet en Frans.)

Bourgondische stoofpot (6 pers)

Ons favoriete recept wat goed van tevoren klaar te maken is en waarvan de rest een tijdje in de diepvries bewaard kan worden.

Ingrediënten:

- 1 kg. magere runderlappen
- zout
- versgemalen peper
- 100 gr. boter of margarine
- 100 gr. spekblokjes
- 3 uien
- 4 dl. rode wijn
- 2 dl. vleesbouillon
- takje tijm
- 1 laurierblad
- 1 teentje knoflook
- 1 bakje champignons
- 85 gr. boter of margarine
- 65 gr. bloem
- peterselie naar smaak

Bereiding:

Het vlees in dobbelsteentjes snijden en bestrooien met zout en peper.

De boter verhitten en hierin de spekblokjes zachtjes bakken. De uien snipperen en meefruiten.

Het vlees rondom aanbraden, de wijn, de bouillon, de kruiden en de knoflook (uit de pers) toevoegen en 2,5 uur stoven.

De champignons in vieren snijden en in 1,5 eetl. boter bakken.

Van de rest van de boter en de bloem een deegje kneden, hiervan steeds een stukje afnemen en door de warme saus roeren zodat deze gaat binden.

De champignons toevoegen.

De peterselie fijn knippen en vlak voor het opdienen door de saus roeren.

Op smaak afmaken met zout en peper.

Deze stoofpot is heerlijk met gekookte aardappelen en worteltjes.

Eet smakelijk, Joke Wiltink

Uitvoering Toneelvereniging T.A.O. Wildenborch

Op vrijdag 3 en zaterdag 4 april 2020

Gespeeld wordt het komische blijspel:

De twee J's (Liebeslust und wasserschaden)

In Duitsland is dit blijspel al jaren een hele grote topper.

geschreven door Hans Schimmel

bewerkt en vertaald door Ben ten Velde

Toneelvereniging T.A.O. mag deze uitvoeringen geven met speciale toestemming van I.B.V.A. Holland te Alkmaar.

Korte inhoud:

Sullige boekhouder Job wordt bij een promotie op zijn werk overgeslagen. Zijn huis moet ook worden gerenoveerd en tot zijn schrik krijgt de verstokte vrijgezel ook nog inwoning van een vrouw. Is zijn grote vriend Jan, eveneens verstokt vrijgezel nu ook zijn juiste hulp? De loodgieters en elektriciens, die het huis gaan renoveren, zorgen ervoor dat de woning eruit ziet alsof er een bom is gevallen. Daarnaast zijn er prachtige rollen voor Rita, de zus van Job en haar vriendin Karin, huurbaas Smit, buurvrouw Draaisma en de postbode.

Aanvang 20.00 uur, zaal open 19.30 uur

Kapel Wildenborch, Kapelweg 1

Entree € 8,- t/m 12 jaar € 3,-

Inclusief kop koffie / thee en voor de kinderen een glaasje fris

Kaarten zijn telefonisch te reserveren:

maandag 23, dinsdag 24 en woensdag 25 maart

tussen 19.00 en 20.00 uur bij fam. Wezinkhof, tel.: (0575) 55 64 27

Verkoop aan de zaal uitsluitend zolang de voorraad strekt.

Wildenborch-quiz

Eerst heb ik nog een opmerking naar aanleiding van de sporen in onze Wildenborch die ik de vorige keer beschreef. De Schoolhuisweg tussen Kornegoor en Winkels is wat naar het zuiden verlegd nadat het bos aan het begin van de 20ste eeuw gekapt was. De huidige weg loop daar dus over wat de rabatten van het bos was. Verderop zijn er geen ribbels, want dat was voor de kap al een weg door het bos op dezelfde plaats.

De sporen waren te zien op de satellietfoto's van 2018. Ik vond er tot nu toe zeven. U houdt er dus nog een paar tegoed. Tot mijn verdriet blijken die foto's op 1 januari vervangen door de satellietfoto's van 2019, waar veel minder sporen te zien zijn.

Omdat mijn ruimte in De Wildenborcher beperkt is en omdat ik op het computerscherm zulke mooi plaatjes kan toevoegen, ga ik de behandelde onderwerpen ook op mijn website zetten. Uitgebreider dus.

Het Galgengoor staat er al: <http://rikmars.eu/Wildenborchquiz/wildenborchquizgalgengoor.htm>

Soms heb ik namen van buurtbewoners in mijn stukjes gebruikt. Wilt u niet met uw naam op internet, dan hoor ik het graag, dan kan ik uw naam er uit halen.

Pootrecht

In het najaar kondigde de gemeente Bronckhorst een veiligheidsinspectie van de bomen op haar grondgebied aan. Zij riep bewoners met pootrecht op zich te melden, zodat ze met dat pootrecht rekening kon houden. Bewoners moesten hun pootrecht wel kunnen bewijzen met bijvoorbeeld hun koopakte.

Hebben ze dat van ons geleerd?

Een paar jaar geleden hadden we twee dode berken in de berm. Toen ik de gemeente Bronckhorst daarover sprak, kreeg ik te horen dat ik de bomen zelf moest kappen, want ik had pootrecht. Huh?

Pootrecht is het recht om bomen te planten en te oogsten op grond van iemand anders. Die ander is meestal een overheidsorgaan, bijvoorbeeld de gemeente of de provincie. En die grond is meestal de berm grenzend aan het eigen perceel. Toen ons land in de middeleeuwen steeds kaler gekapt werd, is dat pootrecht ingesteld om tenminste nog langs wegen bomen te behouden. In Brabant bestaat pootrecht al sinds circa 1400.

De gemeente Bronckhorst toonde ons een uitsnede van hun beheers kaart, waarin met een streep langs de weg was aangegeven waar nog pootrecht gold. Bij ons stond dus zo'n streepje. Wie het waarom en wanneer zo had ingetekend, daarover gaven ze geen informatie.

Mooi dat we een recht hebben verworven, zonder er iets voor te hoeven doen. Helaas blijkt dat recht dus eigenlijk een plicht. We moesten zelf de dode bomen kappen. Nu is dat niet zo'n punt. Als er maar geen verkeer was. Was de weg nog als in 1939 toen Harmen Harmsen hier zijn huis bouwde; een zandweg zonder verkeer. Dan had ik die dode bomen zo laten vallen. Maar ja, er ligt nu asfalt, er rijden auto's. Niet zo veel, maar altijd een als je net denkt dat er niets komt. Er zal maar ..., terwijl ik bezig ben ...

"Kunnen wij pootrecht hebben, zonder dat dat in onze koopakte staat?", vroeg ik de gemeente. We woonden hier nog maar pas, dus ik vroeg het ook de makelaar. Die werd er wel een beetje zenuwachtig van. In het huidige recht kan het namelijk niet.

De gemeente vond ons vast een stelletje westerse nitwitten en stelde dat we maar in het archief moeten nazoeken hoe het zit. Het hele archief van de voormalige gemeente Vorden ligt in Doetinchem bij het erfgoedcentrum voor de Achterhoek en Liemers, kregen we te horen.

Jozanneke heeft de handschoen opgepakt en is naar het erfgoedcentrum getogen. Daar lopen behulpzame medewerkers rond, die nadat ze de vraag gehoord hadden, de ene na de ander map aandroegen. Wegenleggers van de gemeente Vorden, kaarten, correspondentie.

Interessant werd het met brieven uit 1959. De gemeente had het plan opgevat wegen in het buitengebied te gaan asfalteren. De provincie bemoeide zich daar ook mee, en droeg de gemeente op zoveel mogelijk nog bestaand pootrecht af te kopen, voordat ze de wegverbeteringen zou doorvoeren. Dan komt het beheer van de weg en de bermen geheel in gemeentehanden.

Het archief bevat een inventarisatie van de bewoners en eigenaren langs de Galgengoorweg. Die Galgengoorweg had toen nog helemaal geen naam, en werd omschreven met :”... de weg door het Galgengoor, lopende vanaf de Kerkhofweg, langs de westzijde van de Algemene begraafplaats, tot de viersprong van zandwegen, dan in noord-oostelijke richting, langs het fietspad naar Lochem (de z.g. Langendijk) tot de gemeentegrens, vervolgens langs het “Muldershuis” en “Molendijk” naar de Lochemseweg, bij smid van Ark.” Tja, een straatnaam is korter.

Bewoners kregen een antwoordformulier waarop ze konden aangeven of ze mee wilden werken aan de overdracht van het pootrecht. De gemeente betaalde een gulden per boom of per zes meter, als er geen bomen stonden. De bewoners konden aangeven hoeveel bomen er stonden. En ze konden aangeven of ze eigenaar waren van de grond.

Dat is een wat merkwaardige formulering op een en hetzelfde briefje. Want die twee sluiten elkaar uit. Ben je eigenaar van de grond, dan heb je geen pootrecht. Je plant al dan niet bomen op je eigen grond.

Ook het door Harmen Harmsen ingevulde formulier zit in het archief. Hij wil het pootrecht wel overdragen en geeft tevens aan eigenaar te zijn van de grond tot de kant van de weg. Wat dus niet anders kan betekenen dan dat hij wel een strook grond langs de weg aan de gemeente wilde verkopen.

Koopaktes zitten in het notarieel archief in Hoogeveen. Dat hebben we niet meer nagezocht. Maar er is ook geen reden te twifelen aan de overdracht. Wij zijn in ieder geval geen eigenaar geworden van de berm.

We hebben de gemeente er van kunnen overtuigen dat er nooit pootrecht heeft bestaan bij ons perceel en dat alle bomen, inclusief de dode, van de gemeente zijn.

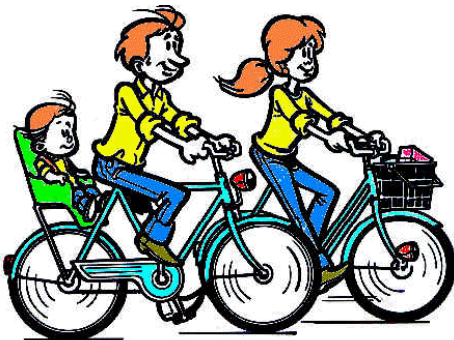
Gemeentewerkers hebben de dode bomen verwijderd. De ene met een hoogwerker in stukjes, de andere, de grootste, hebben ze toch nog laten vallen. Zij durfden het wel.

En het hout? Ja, daar hebben we nog twee winters goed van gestookt.

Rik Mars
rik.mars@hotmail.com

Familiefietstocht

De Kapelcommissie organiseert op **zondagmiddag 17 mei** een fietstocht voor de hele familie. Vorig jaar hadden we voor het eerst, naast een route van 30 kilometer, ook een korte route van 10 kilometer. Dit was een groot succes en dus is er ook dit jaar weer de keuze uit twee afstanden.

Het uitzetten van de routes is, zoals gebruikelijk, in goede handen bij Erik Ebbink en Noam Shalgi. Zij zorgen ook dit jaar weer voor een prachtige tocht.

Starten op zondag 17 mei tussen 13.00 uur en 14.00 uur bij de Kapel.

Kosten voor deelname bedragen € 4,- per persoon, dit is inclusief een kop koffie met iets lekkers onderweg. Kinderen t/m 12 jaar doen gratis mee.

Zangles

Nachtegaaltjes gespot in de Wildenborch

We gaan nog even terug in de tijd naar de derde donderdagavond in november 2019. Na een kleine chemische reiniging (laagje parfum om paardenluchtje te verbloemen) was ik onderweg naar de Kapel. Op de parkeerplaats opende ik het portier en was even in de veronderstelling dat ik bij de Schouwburg in Lochem was aangekomen. Nog even goed om mij heen kijkend was het toch echt de Kapel, maar ik kon mijn oren niet geloven. Een hele koppel nachtegalen lijkt ik te horen. Maar hoe kan het nou want de nachtegaal is een trekvogel die alleen van april tot oktober in West-, Zuid- en Midden-Europa en tot in Midden-Azië voorkomt om te broeden. Hij overwintert in Zuidelijk Afrika. En in Oost- en Zuid-Nederland gaat het zelfs niet eens zo goed met de nachtegaal.

Ik ben maar eens op het geluid afgegaan en het leidde mij naar binnen. In de hal nog even snel een kop thee en een koekje meegepakt en bij het openen van de deur naar de grote ruimte belandde ik in een waar eldorado van 'nachtegaaltjes'. Terwijl ze het lied 'Als het avond is' van Suzan en Freek zongen schuif ik mij ergens tussen en zing heerlijk mee (lees ik vind het heerlijk).

De WVC had deze avond een zangcoach te gast, Maartje Epema uit Vorden. Zij geeft zangles aan beginners en gevorderden. Het streven is hierbij dat je naast techniek, timing etc. vooral plezier aan het zingen beleeft en het ontwikkelen van iedere zangstem op een zo optimale en gezonde manier.

In één avond is het onmogelijk om van de Wildenborchse dames uiteraard een ware internationale popster te maken, maar we mochten wel ervaren hoe leuk het is om samen te zingen en we hebben geoefend met een tweede stem. Dit was nog wel even een zoektocht vooral als de persoon naast je de eerste stem blijft zingen, als ik mijn buurvrouw moet geloven. Tja die tweede stem was sommigen en ook voor mij nogal een dingetje. Ik was al blij dat ik mijn eerste stem had gevonden. Na nog enkele keren te hebben geoefend, gingen we voor de verandering het andere bekende nummer van Suzan & Freek 'Blauwe Dag' zingen. En daarmee gingen we nog wat stapjes verder en werden we in groepjes verdeeld van eerste en tweede stem. Blijkt dat het vinden van de tweede stem niet alleen maar lastig is als er een eerste stem buurvrouw naast je zit, want al snel volgden er een paar overlopers.

Na heel wat keren dit lied te hebben gezongen voegde ze de groep samen. De eerste stem moest midden in de kring van de tweede stem gaan staan en vandaar uit hebben wij het met elkaar nog een paar keer gezongen. En ik moet zeggen het klonk nog leuk ook. Ik vermoed als we de vrouwen solo zouden laten zingen dat er nog wat nachtegaaltjes bij zitten met nog zangzaad vastzittend in hun keeltje. Ikzelf voel mij bij die groep ook zekers thuis, maar het nam niet weg dat we een heerlijke avond hebben gehad. Zingen maakt vrolijk en hoe leuk is het om het samen te doen en te delen. Al snel werd er geopperd om dit met diegene die het leuk vinden op te voeren bij de Wildenborchse Nieuwjaarsvisite. En met een tekstblad onder de arm ging iedereen na een lekker nattigheidje voor de keel, zingend naar huis.

Lijkt zingen of gitaarles jou ook leuk dan raad ik je zekers aan om eens contact op te nemen met *Maartje Epema, Muziek op Venhorst, Deldensebroekweg 4, 7251 PL VORDEN*
Of bezoek de website: www.muzeekopvenhorst.nl

Blijf zingen en niet alleen onder de douche, want een vrolijke muzikale Wildenborch wil toch iedereen.

Groe-oe-oe-tjes van Liesbeth

Klootschietvereniging Wildenborch

Klootschiettoernooi zondag 19 april

Klootschietvereniging Wildenborch organiseert op zondag 19 april haar jaarlijkse klootschiettoernooi voor dames- gemengde- en herenteams.

- Locatie : Kapel de Wildenborch, Kapelweg 1, Vorden
- Tijdstip : Inschrijven tot uiterlijk 19 april 13.00 uur
Start vanaf 13.15 uur
- Team samenstelling : Minimaal 3 en maximaal 5 personen
Gemengd team minimaal 2 dames
- Kosten : € 7,50 per team, incl. kopje koffie
- Materialen : Alle wedstrijdmaterialen zijn toegestaan
- Opgave en informatie : Jacques van Hooijdonk tel.: (0575) – 55 65 32

Bij deze willen we ook alle Wildenborchse straten, families, verenigingen, bedrijven uitnodigen een keer mee te doen met ons toernooi. Materiaal (hark en kloten) is deze dag gratis in bruikleen beschikbaar; bij verlies moeten we wel kosten in rekening brengen.

Bij voldoende deelname gaan we een aparte Wildenborchse klasse maken.

Kun je geen team bij elkaar krijgen, maar wil je wel meedoen, schroom niet om je op te geven, dan gaan wij je bij een team indelen.

Wil je een keer kennismaken met de klootschietsport? Elke derde zondag van de maand om 10.00 uur in de Kapel ben je van harte welkom.

Kinderpagina

Kleurplaat

Gesprekje met Jannie Reintjes over haar man Joop

Het is al bijna een jaar geleden dat Joop werd getroffen door een hersenbloeding en met de ambulance naar het ziekenhuis werd gebracht. Wij willen daar in deze Wildenborcher even aandacht aan besteden. Joop en Jannie wonen al zo lang in de Wildenborch aan de Vordensebinnenweg; Jannie is er geboren en getogen en Joop woont er sinds hun huwelijk 53 jaar geleden. Eerst hebben ze samen in Vorden gewoond, maar sinds 1985 wonen ze weer hier.

Jannie vertelt me hoe het sinds 19 maart 2019 is gegaan. Het zag er erg slecht uit in het begin. De eerste vijf weken was Joop eigenlijk niet echt 'bij'. Toen ging het heel langzaam iets beter, maar er was geen contact omdat hij nauwelijks aanspreekbaar was en dat heeft lang geduurd. Begin mei ging hij vanuit het ziekenhuis naar verpleeghuis Sutfêne in Zutphen, kon toen nog weinig en ook nog niet lopen. De intensieve therapie daar, 3 x per week, heeft hem goed gedaan, maar het gaat heel langzaam. De laatste tijd is er wel meer contact en kunnen ze het ook over b.v. hun vakanties van vroeger hebben. "Maar er is nog een lange weg te gaan", zei de dokter. Toen Jannie opperde dat Joop misschien wel naar huis kon komen was het antwoord dat dat waarschijnlijk niet meer gaat gebeuren. Joop is vaak in de war en zijn korte termijn geheugen is heel slecht. Dat zou betekenen, dat Jannie de hele dag bij hem zou moeten zijn en dat kan niet. Dat Joop toch weer zover is gekomen komt omdat hij zo'n sterke man is en nog altijd volop aan het werk was. Jannie zegt dat ze niet had gedacht dat hij toch weer zo zou opknappen.

Gelukkig kan hij nu wel af en toe mee naar huis. En Jannie neemt Joop ook mee naar een pannenkoekenrestaurant of andere gelegenheid, daar geniet hij van. "Het is wel heel verdrietig om hem zo te zien", zegt Jannie. "Zo'n grote sterke man die nu zo weinig kan".

Sinds 3 januari woont Joop in Lochem, in de Hoge Weide. Deze plek is al de vierde voor hem en het is, zoals elke keer na 'verhuizing', weer erg wennen. Voor Jannie is Lochem veel fijner; ze is er in 10 minuten en kan zo ook even tussendoor naar hem toe.

We wensen Jannie en de kinderen en kleinkinderen veel sterkte en wij hopen dat we Joop toch nog eens zullen zien hier in de Wildenborch.

Lucie Bartel

In 2020 herdenken we het beëindigen van de Tweede Wereldoorlog, 75 jaar geleden. We vieren dat we sindsdien weer in vrijheid kunnen leven. Vorden werd op Paaszondag 1 april bevrijd en Lochem de dag erna op tweede Paasdag 2 april.

Wij geven dit jaar in alle vier edities van de Wildenborcher aandacht aan oorlogs- en bevrijdingsherinneringen uit onze buurt.

Op de volgende 9 pagina's het eerste deel.

De Korte Maat: 80 jaar later

1940 - 1945 -- nu 4 november 2019

Daar op die plek, waar ik nu sta, mocht ik niet komen, tijdens de oorlog. Zelfs het bestaan van die plek mocht ik niet weten. Bijna 80 jaar later sta ik er nu, samen met mijn 7 jaar oudere zus. De grote eikenboom, waar zeer nabij de van stro en planken opgebouwde schuilhut heeft gestaan, is nu een collosale statige eikenboom. Zittend op een prachtig ongeverfd verweerd houten bankje heb ik uitzicht over de weiden en velden tot in de Wildenborch. Achter de boom een karrenweg met weerszijden rijen eikenbomen en kreupelhout. Rechts daarvan was de in de oorlogsjaren de schuilhut. Mijn zus herkent de plek meteen en weet precies aan te geven waar de hut was gebouwd en hoe die er van binnen uitzag. Zij bracht soms in het diepste geheim voedsel naar de hut. Er was dan vanuit de ondergrondse een sein gekomen dat er een razzia op komst was. Mijn vader en enkele andere mannen waren, in zo'n situatie, niet veilig en probeerden op deze wijze aan de vijand te ontsnappen.

Mijn moeder en oma moesten voor de andere 3 kinderen en onze dementerende opa zorgen, het was niet verantwoord om oma dan alleen te laten. Van mijn moeder kreeg mijn zus dan te horen dat ze aan niemand mocht vertellen dat er een schuilhut was, waar af en toe mensen zich verstopten voor de vijand. Ze heeft dat ook nooit aan iemand verteld. Mijn zus was zeer doordrongen van de situatie. Ze had gezien hoe verhungerd en totaal vermagerd en gehavend vader uit het gevangenkamp Altengrabow terug kwam. Op de heenweg naar de hut was haar mandje gevuld met voedsel.

Terug liep ze met haar mandje langs de kippenhokken om de kippen te voeren en de gelegde eieren van die dag, veilig mee naar huis te nemen. De kippenboerderij was een belangrijke bron van inkomsten voor de vele monden die gevoed werden.

Vandaag stonden we bij de eikenboom. Na 80 jaar een eerbiedwaardige reus geworden. Op het nieuwe, ook al een beetje verweerde, bankje kun je heerlijk genieten van het landschap en mijmeren over vrede, zonder angst.

Barchem 4 november 2019

80 jaar later is het, dat Jenneken en Gerritje gearmd als zussen het pad bewandelen nabij het Gravinnenbosje dat ze als kind zo goed kenden. Oud Wildenborchers zijn het. Beide hebben een heel andere herinnering aan de oorlogstijd. Als we het erover hebben, komt veel weer boven bij Jenneken, nu 87 jaar oud en zeven jaar toen de oorlog uitbrak. Het heeft veel indruk op haar gemaakt.

Jenneken ziet nog heel goed hoe ze dit pad vaak liep. Daar waar het pad, inlopend vanaf de Polsteeg nummer 3 een bocht naar rechts maakt, liep toen een paadje naar links, naar boerderij Korte Maat van de familie Boeijink (waar nu fam. Blankenberg woont, Mosselseweg 2). Het huis werd ook wel 'de Glazenkaste' genoemd, vanwege het vele glas in de boerderij.

Haar zus Gerritje was zich als jongste van vier helemaal niet bewust van de oorlog. Toen de oorlog uitbrak, was ze nog geen maand oud. Ze zegt dat ze zich deze oorlogstijd juist als een heel fijne en gezellige tijd herinnert. Er kwamen altijd veel mensen langs wat veel leuks bracht en ze kon eindeloos spelen. Alleen wanneer haar zus haar spel onderbrak om haar in de schuilkelder mee te trekken, merkte ze dat ze dit niet leuk vond. Blijkbaar voelde ze als peuter de spanning die daarmee gepaard ging.

Pas veel later, nadat haar vader was overleden in 1996, is Gerritje zich er meer in gaan verdiepen. De aanleiding was dat ze zeven jaar geleden een terra cotta steen van hem in handen kreeg met data, initialen en de plaatsnaam van haar vaders krijgsgevangenschap. 'Nooit had hij verteld over die periode tijdens de oorlog, hij sloot zich daarvoor af. Als op 4 mei de herdenking was, was hij in zijn eigen mist gekeerd', zegt Gerritje 'en daar leek niemand naast te passen'.

Eerder schreef Gerritje er een prachtig gedicht over in de Wildenborch in maart 2016: 'Het mist in mij'. Ze begon te speuren op internet, wilde vragen beantwoord zien van die periode en van de plek Altengrabow, waar hij gevangen zat. Ze was benieuwd hoe de mensen en dus haar vader Jan Willem, daar behandeld werden. Ze vond een studie op internet naar de bejegening van krijgsgevangenen in Altengrabow van David Jan Smit, welke enige antwoorden gaf.

Ik vond een stuk geschreven door de zoon van een andere vader welke een sfeerbeeld geeft:

"We zitten in afgesloten goederenwagens met dertig personen, waardoor liggen of slapen bijna uitgesloten was. Een Nederlandsche locomotief met een Nederlandsche machinist brengt ons tot de Duitse grens. Het meeleven der bevolking is geweldig. Onderweg zien we telkens mensen staan, die ons nog een laatste vaarwel toeroepen. Om de beurt proberen wij door de luchtgaten in de zijwand der wagen naar buiten te kijken om nog een laatste glimp van 'T VADERLAND op te vangen. Bij Bentheim gaat de locomotief terug. De machinist roept, als hij onze wagen passeert: "Hou je goed jongens!"

Osnabrück, Löhne, Hessisch-Oldenburg, Hameln en Magdeburg: één voor één komen de naamborden voorbij. In Magdeburg worden we op een zijspoor gereden. Zouden we hier uitstappen? Het stilstaan duurt lang maar dan zet de trein zich weer in beweging. Rondom Magdeburg hangen versperringsballons. De gevangenen tellen ze. Het zijn er wel 120. Fabrieken en huizen zijn met de grond gelijk gemaakt door de bombardementen. Een half uur rijden ze langs uitgestrekte prikkeldraad-omrasteringen en zien vanuit de trein de eerste Russische gevangenen. Na twee dagen komen ze aan in Altengrabow, een voormalige Duitse legerplaats op ruim tien kilometer ten zuid-westen van het huidige Dörnitz, in Sachsen-Anhalt, ten oosten van Magdeburg. Een verschrikkelijke reis van 500 kilometer waar ze bijna veertig uur over doen. Het kamp ligt op ongeveer 1000 m. hoogte

en het kan er behoorlijk guur en koud zijn. De warme kleding die mijn moeder hem nog gebracht heeft, komt nu goed van pas.

Een erg norsch uitzijende officier met een litteken over zijn gezicht vraagt aan de transportleider: "Hoe is de gezondheidstoestand der mannen?" Hoe kon de man dat weten? Sinds we in de trein waren gegaan hadden we geen Duitse begeleider gezien! Onder gevloek en gedreig met geweren en bajonetten worden ze de trein uitgeschreeuwd. Doodmoe, als makke schapen worden ze het streng bewaakte Stalag XI A binnen gedreven. Stalag XI A is een Durchgangslager op ongeveer één uur sporen van Magdeburg. In dit verschrikkelijke oord is mijn vader bijna drie maanden geweest." (geschreven door: Kees van den Brink, bron: www.archieven.nl)

Aan het begin van de oorlog werd haar vader Jan Willem opgeroepen om naar Weert en de Peel te gaan, om als militair de Duitsers bij de grens tegen te houden. Maar omdat de overmacht van het Duitse leger zo groot is, zijn ze genoodzaakt zich over te geven, waarna Jan Willem als krijgsgevangene in Altengrabow verblijft van 10 mei tot 11 juni. Op de gebakken tegel staan deze data ingegrift, welke hij op zak droeg, om, slim als hij was, bij een foute afloop in elk geval een bewijs van bestaan na te kunnen laten.

Het verblijf duurde 6 weken. Hij schilderde er aardappelen en hij werkte in de zoutmijnen. Het eten bestond uit beschimmeld brood, waardoor ze genoodzaakt waren om de aardappelschillen erbij te eten, dan kreeg je tenminste nog iets binnen. Het geluk bij het ongeluk was dat er onvoldoende eten aanwezig was. Jan Willem werd daarom teruggestuurd naar Nederland, maar moest bereikbaar blijven voor de Duitsers. Sterk vermagerd kwam hij weerom. Met een dikke baard en een kaal hoofd. Jenneken schrok ervan.

Samen met zijn twee neven Hendrik en Willem Boeijink, dook hij soms onder, om te voorkomen opnieuw opgeroepen te worden om te werken voor de Duitsers. De mannen hielden zich gedrieën vaak verborgen in de 'stromiete' bij dreigend gevaar, links aan het eind van het paadje waar we nu lopen.

Vader Jan Willem had toen, 31 jaar oud, een gezin met 4 jonge kinderen te onderhouden. Ook zijn ouders woonden op de boerderij. Jenneken en Gerrie hadden nog twee broers: Albert en Gerrit Jan. Zij zijn allebei helaas al overleden.

Hendrik Kaemingk, wonende aan de Schoneveldsdijk, was betrokken bij de Ondergrondse en wist precies wanneer er razzia's op komst waren. Jenneken ziet hem nog binnenkomen tijdens een broodmaaltijd. Hij opende de deur en zei: "Jan Willem bargt oe!" waarna het tijd was om de stromiete in te kruipen.

Wanneer het echt foute boel was, ging je naar een nóg veiliger plek, namelijk het Hogevoonder aan de Vordenseweg (naast de Wildenborchse school, nr. 34). Dankzij deze Hendrik Kaemingk hebben ze altijd op tijd kunnen schuilen en is het ook altijd goed gegaan. Het had ook anders kunnen gaan, beseffen ze. Ook met de burens waren ze gelukkig. Ten tijde dat Jan Willem afwezig was, kreeg moeder veel steun van haar zus Hanna die naast hen woonde en getrouwd was met Harm Iemenkamp.

Zoon Willem gaf ook heel veel steun aan moeder. Na de geboorte van Gerritje lag zij wekenlang op bed met nierbekkenontsteking. Elke dag kwam hij kijken en vragen of hij iets voor haar kon doen.

Jenneken had een grote verantwoordelijke taak als oudste van de vier. Nog maar een jaar of acht à negen, liep ze vaak het paadje vanaf de boerderij naar de kippenhokken en naar de stromiete om als het nodig was daar eten te brengen aan de mannen die zich daar verscholen. 'Nooit mag je iemand hierover vertellen. Nooit!' werd haar opgelegd door moeder. Ze wist hoe gevaarlijk dat kon zijn. Niemand was te vertrouwen, NSB-ers zaten immers overal.

Het mandje eieren was al gauw gevuld, een dagelijkse oogst voor zo'n 250 eieren. Er waren toen al ziektes die zich makkelijk verspreidden, vandaar dat de hokken verspreid in het gebied stonden, om dat tegen te gaan.

Jan Willem hield speciale top kippen en had een vermeerderingsbedrijf. Dat betekent dat de eieren in een bepaalde periode bestemd waren om uitgebroed te worden.

Daarom was er ook altijd een bepaald aantal hanen in elk hok aanwezig. Het was een belangrijke inkomstenbron. Hij verkocht broedeieren en het hele gezin moest de eieren stempelen en 'schouwen', beoordelen of ze goed genoeg waren voor de broed. Er was ook een kuikenopfokhok.

Daarnaast hield Jan Willem, net als andere boeren koeien, schapen en varkens. Het land van de boerderij tot aan de boerderij Doeschot werd gepacht van Stichting Gewin-Storm de Grave uit Den Haag.

Gerritje heeft heel wat informatie verzameld in de tussentijd, het heeft antwoorden gegeven en inmiddels is ze er meer rond mee. Ze opent een map met alles wat ze verzameld heeft tijdens haar uitzoek periode en dat is veel. De foto van haar vaders' paspoort en een opschrijfboekje uit die tijd geven een beeld.

We lopen gezamenlijk langs het pad heen en terug. Door de bomen zien we hun geboorteplaats aan de Mosselseweg en Jenneken ziet zichzelf de kippen nog voeren en langs de stromiete gaan, die precies bij de twee eiken stond die nu een heel stuk dikker

en groter zijn geworden. Ook stond er toen een bankje tegen een enorm grote eik waar ze even konden zitten en grappig genoeg staat er nu weer één, maar dan van recente datum. Het wordt een ontmoeting die nog lang na-ebt. De herinneringen, al zijn ze nog zo pril geweest, hebben alles weer opgerakeld van die tijd. Het is zowel voelbaar als tastbaar hoe die spannende periode toen was en nu weer helemaal tot leven is gekomen.

Kathy de Vries

De Wildenborch gedurende de oorlogsjaren

Er zijn veel verhalen bekend over de oorlogsjaren op en rond de Wildenborch. Verhalen die gaan over onderduikers, verraad, paarden die verborgen gehouden moesten worden, vluchtende Duitsers die hun munitie in het water langs de Wildenborchsweg gooien enzovoorts. Buurtgenoten kennen deze verhalen over het algemeen, omdat ze deze zelf hebben meegemaakt of door overlevering hebben meegekregen.

Maar hoe is het Huis de Wildenborch door de oorlogsjaren heen gekomen?

De toenmalige bewoners, de heer en mevrouw Staring-de Mol van Otterloo (mijn oudoom Dof en oudtante Jet) woonden gedurende die jaren niet in het Huis zelf, maar in het Bouwhuis. Ik meen me te herinneren dat ze tot dat besluit kwamen, omdat het allemaal wat eenvoudiger moest. Het was oorlog. Er moest bezuinigd worden en vooral de stookkosten waren erg hoog. Alleen de bibliotheek – de werkkamer met al zijn boeken – bleef gereserveerd voor oom Dof. Die ruimte was ook goed te verwarmen. In de familie wordt verteld hoe gezellig het was om daar met elkaar de avond –als oom Dof niet aan het werk was- door te brengen.

Waarschijnlijk om te voorkomen dat het Huis gevorderd zou worden ten behoeve van inkwartiering van Duitse militairen, heeft oom Dof het te huur aangeboden bij de Commissie Burgerbevolking om er bijvoorbeeld een verpleeginrichting te huisvesten. In ons archief bevindt zich een brief waarin hij deze verhuur bepleit. Inderdaad is dat precies wat er is gebeurd:

Ondergeteekende, Mr. Adolph Staring te Vorden, verklaart zich bij dezen voorloepig bereid te verhuren, onder voorwaarden en tegen een huurprijs nader overeen te komen, het huis de Wildenborch te Vorden zonder de bijgebouwen of bijbehorende terreinen, maar met inbegrip van vrije wandeling in den tuin binnen de grachten, om dat huis te gebruiken voor een inrichting voor ouden van dagen, of een andere inrichting van sociale zorg.

Vorden, 11 November 1942

Com. Afr. B.B.
v. Geldenhu
Kecuer

In een afschrift van een schrijven op 11 november 1942 (zie brief) bevestigt oom Dof dat hij bereid is het huis de Wildenborch, onder voorwaarden, te verhuren om het te gebruiken voor een inrichting voor sociale zorg. En zo wordt het Noodverzorgingshuis 'de Wildenborch' hier tijdelijk ondergebracht.

Uit de boeken, die in ons archief zijn bewaard, blijken er uitsluitend dames te zijn ondergebracht en een uitgebreide staf, bestaande uit een directrice, verpleegsters, huishoudelijk en administratief personeel (zie lijst). Op een foto uit die tijd zien we twee verpleegsters met één van de patiënten. Zo komt de Wildenborch ongeschonden de oorlog door en als het Verzorgingshuis weer gesloten kan worden, verhuizen oom en tante terug naar het Huis, om er nog vele jaren te wonen.

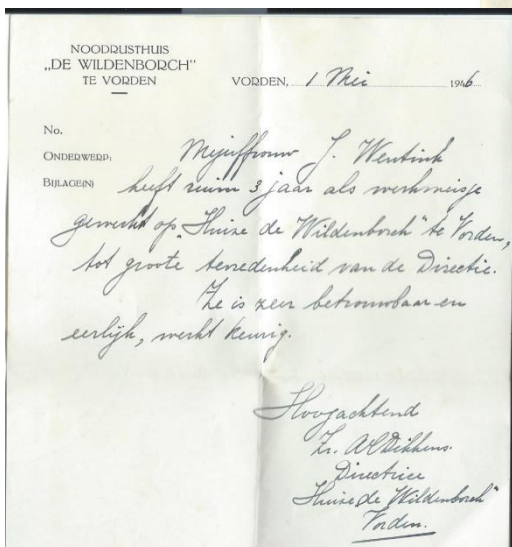
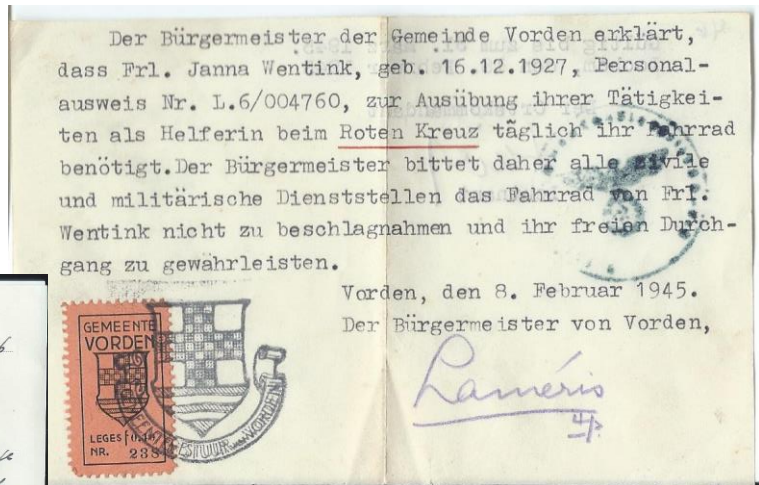
Jennine Staring

Volgnummer	Volgnummer in de boek-administratie van den werkgever	Naam en voorletters van de(a) verzekerde.	Soort- en verloop van verzekering	Aantal arbeidsdagen	Totaal vordens (boek 7)	Wettelijk (boek 7)
1		Dijkhuis A.B.	Werkloos	100	1	1
2		den Broek R.P.	Verpleegster	100		
3		van der Ven G.	W.H. Kuisch	100		
4		de Witte J.	H.A.	100		
5		de Witte J.	H.A.	100		
6		de Witte J.	H.A.	100		
7		de Witte J.	H.A.	100		
8		de Witte J.	H.A.	100		
9		de Witte J.	H.A.	100		
10		de Witte J.	H.A.	100		
11		de Witte J.	H.A.	100		
12		de Witte J.	H.A.	100		
13		de Witte J.	H.A.	100		
14		de Witte J.	H.A.	100		
15		de Witte J.	H.A.	100		
16		de Witte J.	H.A.	100		
17		de Witte J.	H.A.	100		
18		de Witte J.	H.A.	100		
19		de Witte J.	H.A.	100		
20		de Witte J.	H.A.	100		
21		de Witte J.	H.A.	100		
22		de Witte J.	H.A.	100		
23		de Witte J.	H.A.	100		
24		de Witte J.	H.A.	100		
25		de Witte J.	H.A.	100		
26		de Witte J.	H.A.	100		
27		de Witte J.	H.A.	100		
28		de Witte J.	H.A.	100		
29		de Witte J.	H.A.	100		

Naschrift redactie:

In bovenstaande lijst zien we ook de naam van Janna Wentink, zij woonde in de Wildenborch. Buurtgenoot Bennie Wentink, zoon van Janna's broer Johan, heeft ook meerdere documenten aangeleverd over de oorlog. Twee ervan sluiten aan bij het verhaal van Jennine, vandaar dat we deze hier ook plaatsen. In een volgende Wildenborcher publiceren we meer van hetgeen door Bennie beschikbaar is gesteld.

Oorlogs- en bevrijdingsherinnering Gerda Kelholt

Gerda Braakman-Kelholt van de Vordenseweg in Lochem, woonde al op deze plek als 5 of 6 jarig meisje toen het oorlogstijd was. Ze weet zich nauwelijks nog dingen te herinneren. Haar ouders hebben haar nooit iets verteld.

Pas vele jaren later, nadat ze weer in contact was gekomen met Inge, vielen ook voor haar de puzzelstukjes op zijn plek. Met Inge, die met haar vader en moeder ondergedoken had gezeten op hun boerderij, en nu in Amerika woont, is sinds enige tijd weer contact. Het was haar vader die Gerda vertelde van de oorlog, nadat hij de 90 jaar gepasseerd was. Niet alleen zijn gezin, ook drie andere gezinnen zaten er ondergedoken. Deze gezinnen schuilden boven de koeienstal, dat via een klein luik naar deze plek toe leidde.

Voor Gerda was het een heel indrukwekkende tijd. Er kwamen natuurlijk regelmatig mensen mee eten, wanneer het veilig was. En ze had speelkameraadjes zoals Inge. Dat was voor haar geweldig, omdat ze geen broertjes of zusjes had.

Tijdens maaltijden ging haar moeder meestal zogenaamd de poezen eten geven, maar dan liep ze naar de schuur om eten bij deze gezinnen te brengen.

De gezinnen rouleerden van schuilplek naar schuilplek, dat was gebruikelijk en natuurlijk veiliger.

Eén van de gezinnen had een fietsenzaak en radiomakerij in Vorden. De beste radio's bleven in Nederland en de slechtste radio's gingen naar Duitsland. Gerda ziet haar vader nog dagelijks met zijn hoofd in zijn handen zitten, voor een doos sigaren. Althans, dat dacht ze. Het was geen sigarendoos, maar een radio om het nieuws op de voet te volgen.

Ze kan nu zeggen dat het bewonderenswaardig was dat je zoveel onderduikers had. Het was immers een groot risico die haar ouders destijds namen.

Ze herinnert zich een keer dat ze met haar vader naar Lochem ging, waar een hele rij joodse gezinnen stond te wachten, om later weggevoerd te worden. Plotseling stapte er een man naar voren die haar vader omhelsde en hem zei dat ze elkaar niet meer zouden zien. Dat maakte enorme indruk.

Verder weet ze nog dat er een doodgeschoten Duitse soldaat aan de kant van de Vordensebinnenweg lag. Zijn kleren waren hem de volgende dag afgenomen en werden gebruikt door anderen, omdat er natuurlijk heel weinig was in die tijd.

Wat ook een bijzondere happening was, was dat in het bos dicht bij het huis richting Ossenbeltsdijk een vliegtuig was neergestort* waar ze later allerlei spullen van gingen zoeken.

Van de bevrijding ziet Gerda de soldaten nog lopen over de weg vanaf Lochem, de Duitsers hadden allemaal de handen in de nek. En er achteraan kwamen de Canadezen. Er werden twee rookgordijnen aangelegd, hun huis zat er middenin. In het kookhok zaten twee Duitse soldaten die niet meer wilden vechten. Zij zijn gevluht. Ze ziet ze nog lopen richting het bos achter hun huis.

Van tante Marie kregen ze een oranje strik, dat vond ze heel mooi. Het was een gebaar voor de bevrijding, maar haar moeder stak hem in haar schortzak. Die moest het eerst nog zien en dan zou ze het pas geloven.

* We schrijven over dit neergestorte vliegtuig in een volgende Wildenborcher van 2020.

Bevrijdingsherinneringen van Jan Wesselink en Gerda Wesselink-Oplaat, toen buurkinderen, nu al vele jaren gelukkig getrouwd.

Als jou gevraagd wordt naar je herinneringen aan de eerste bevrijdingsdagen, moet je proberen je te verplaatsen in de leeftijd die je toen had (in mijn geval 7 jaar). Dat is moeilijk. Je herinnert je een enkele gebeurtenis en dat is het dan.

Het is in de ochtend van de 1e april 1945. Paaszondag. Tijd voor de koffie, het is droog weer en de meeste bomen zitten al in het blad. We hebben sinds een paar dagen wat meer ruimte in huis gekregen, want de ingekwartierde Duitsers militairen zijn plotseling vertrokken. Ze hadden sinds enige tijd aan de wegwand twee kamers opgeëist. Daar stond hun radioapparatuur voor verbindingen. Tegenover ons huis* stond een -in mijn ogen- loei van een vrachtwagen ingegraven in de steil oplopende helling. Dat de soldaten een beetje hals-over-kop waren vertrokken, had wellicht te maken met de geruchten dat de geallieerden snel dichterbij kwamen.

En op die aprildag waren ze er! Een van mijn oudere broers sprong op en wees naar het bos aan de achterkant van het huis. En ja! Daar reed een gecamoufleerde Engelse jeep. En daar nog een en nog een! Het waren licht bewapende verkenners die ook zo weer waren verdwenen. Toen werd het een aantal uren toch wel spannend, want er gebeurde in die tijd eigenlijk niets meer. Gelukkig kwamen er vroeg in de middag andere zwaarder bewapende troepen over de Lochemseweg en de binnenwegen. De bevrijding voor onze buurt was een feit en er was gelukkig geen schot gevallen.

Die bemande jeeps tussen de bomen zijn altijd in mijn herinnering gebleven.

*Toen D43, het huisnummer van de tuinmanswoning op Kamphuizen

Jan Wesselink

Als kleuter van ruim zes jaar herinner ik me van de bevrijding het volgende nog heel goed:

Op 1 april 1945 – het was 1^e paasdag – stonden mijn jongere broer Jan, mijn ouders en ik met een vlaggetje en met een oranje strik in het haar aan de weg. We wilden zwaaien naar de soldaten op de tanks die vanaf Lochem langs ons huis kwamen. Vanaf die tanks en de andere voertuigen werd chocola uitgedeeld. Geweldig!

Maar de eerste soldaten waren nog maar net verdwenen, toen er plotseling vanuit het Bosket een viertal Duitse militairen met het geweer in de aanslag te voorschijn kwam. Gelukkig hadden ze grote haast, staken gebogen de weg over en verdwenen snel richting Schoolhuis.

Het was wel heel duidelijk geworden dat het gevaar nog niet helemaal was geweken. Maar als kind had je ook nog geen enkel besef van wat bevrijd worden wel mocht betekenen.

Ik weet nog wel dat we die middag helaas niet naar mijn grootouders in Barchem konden gaan. Te link! Maar dat betekende wel dat ik geen paaseieren zou krijgen. En dat was toch wel een beetje jammer!

Gerda Wesselink - Oplaat

75 jaar bevrijding

Gesprek met Jan Kornegoor

Jan kent nog veel verhalen van zijn moeder, Catrien Kornegoor. Dus hebben we afgesproken om die eens op te diepen uit het geheugen! Jan vertelt dat ze het vaak had over die tijd, waarschijnlijk omdat ze op een leeftijd was dat dingen een grote indruk maken. Ze was 9 toen de oorlog begon en 14 toen die afgelopen was. Om te beginnen 80 jaar geleden, toen de oorlog uitbrak reed er een colonne Duitse legervoertuigen over de Wildenborchseweg, die toen nog een grintweg was, dus dat was duidelijk te horen! Mensen wisten niet wat ze te wachten stond en op zich ging het leven gewoon door. Maar op een gegeven moment kregen ze inkwartiering van 5 Duitse militairen. De sergeant sliep op de opkamer en de soldaten waarschijnlijk in het stro. Dat betekende dat je je privacy kwijt was. De vader van Catrien was molenaar en bakker. "Opa bakte natuurlijk 's nachts brood en dat betekende dat er goed verduisterd moest worden, want er werd later in de oorlog ook door de geallieerden gebombardeerd op plekken waar ze Duitsers vermoedden". De sergeant hielp Jan zijn opa bij het brood bakken en als er geslacht werd, hielp hij ook. Ik herinner me ook een verhaal dat Catrien vertelde dat haar vader extra brood bakte voor de onderduikers die in het Bosket zaten. Johan Kreunen was knecht geweest bij de vader van Catrien en in de oorlog chasseur/tuinman op de Wildenborch. Hij zorgde ervoor dat het brood bij de onderduikers kwam en dat was nog een gedoe, want de Duitsers telde de broden. Jan vertelde ook dat er op een gegeven moment een man uit Zutphen kwam om broden te kopen en ze dan voor veel geld door te verkopen; daar deed de opa van Jan niet aan mee!

De Duitsers wilden niet alleen alle fietsen hebben, maar ook de paarden. En die hadden de boeren natuurlijk zelf heel hard nodig. Op een gegeven moment kwamen er SS-ers die het paard mee wilden nemen. Jan zijn opa had het paard een zak over zijn hoofd gedaan om zo de indruk te wekken, dat het een ontembaar wild dier was. Maar daar trapten ze niet in en opa werd tegen de muur gezet en de sergeant gaf opdracht om hem te executeren. "Oh mien Bertus..."schijnt de oma van Catrien toen geroepen te hebben, waarop de sergeant zei; "Halz Maul, du alte Hekse". Of het geholpen heeft weten ze niet, want het bleef bij een dreigement. De ingekwartierde Duitse sergeant heeft de boel gesust. En of ze het paard meegenomen hebben, vertelt het ook verhaal niet. Er is nog een aandoenlijk verhaal; één van de Duitsers had bericht gekregen dat zijn hele familie was omgekomen bij een bombardement en hij was heel verdrietig natuurlijk. Catrien haar 1,5 jaar jongere zusje deed hem aan zijn dochtertje denken en hij zei dat hij 'Jooschen' mee wilde nemen, als troost. Dat is niet gebeurd maar het laat wel zien, hoe dicht je dan op elkaar leeft en elkaar ook leert kennen.

Aan het eind van de oorlog, toen de Duitsers verdreven waren, werden er Canadezen ingekwartierd op dezelfde manier; de sergeant in het opkamertje en de soldaten in het stro. Die sergeant werd zo ziek, dat ze allemaal dachten dat hij dood zou gaan. Dat is niet gebeurd, maar omdat ze niet wisten wat voor ziekte hij had, hebben ze al het beddengoed verbrand toen ze weg waren.

Deze verhalen geven een indruk van hoe het leven toen was. En zoals Jan zegt; hier zijn de meesten de oorlog wel goed doorgekomen want er was altijd wel eten. Dat was in de stad anders. Een neef van opa, Jan van Ark uit Den Haag, was in de oorlog een half jaar op de boerderij om aan te sterken.

Lucie Bartel

Schoonmaakrooster Kapel

Staat uw naam nog niet op de schoonmaaklijst, maar bent u wel bereid om één, maximaal twee keer per jaar een paar uurtjes mee te helpen onze Kapel schoon te houden, stuur dan een mailtje naar Reinier Klein Brinke: reinierkleinbrinke@planet.nl
Bellen mag ook: (0575) 55 65 12 of (06) 25 06 66 70.

Wees ook eerlijk en meld het wanneer u wel op de schoonmaaklijst staat, maar het eigenlijk toch wat te belastend voor u is.

2020	
Maart	Gerda Mennink – Henny Zweverink
April	Riek Vliem – Hermien Oplaat
Mei	Kathy de Vries – Judith Keurentjes
Juni	Alma v.d. Schoot – Ineke Braakman – Frieda te Lindert
Juli	Erika Scharrenberg – Kristie Ezerman – Dini Schoolen

Hans Ezerman belt als geheugensteuntje wanneer u aan de beurt bent.
De lijst van werkzaamheden hangt in de werkkast.

Agenda:

Toneelvereniging:	Uitvoering, Blijspel 'De twee J's'	vrijdag 3 en zaterdag 4 april 20.00 uur in de Kapel
Klootschietvereniging:	Toernooi,	zondag 19 april Starten vanaf 13.15 uur (inschrijven tot 13.00 uur) bij de Kapel
Kapelcommissie:	Familie fietstocht,	zondag 17 mei Starten tussen 13.00 en 14.00 uur bij de Kapel
Oranjevereniging:	Wildenborchs feest,	zaterdag 27 juni
Arnhems Klarinettenkoor:	Optreden,	zondag 5 juli in de Kapel, Gratis toegang, meer informatie in de juni editie van de Wildenborcher
Kapelcommissie:	Staringavonden,	donderdag 30 juli en donderdag 6 augustus Aanvang 19.30 uur in de Kapel

Verenigingen:

Schietvereniging:	Elke dinsdag, van 20.15 uur tot 22.30 uur.
Wildenborchse Vrouwenclub:	Laatste donderdag van de maand van 20.00 uur tot omstreeks 22.00 uur. van oktober t/m april.
Klootschieten:	3 ^{de} zondag van iedere maand 10.00 uur verzamelen bij de Kapel.

Overzicht Kapel 2019

Inkomsten	2018	2019	Uitgaven	2018	2019
Saldi per 1 januari	€ 30.291,43	€ 36.400,68	Gas-electra	€ 1.562,32	€ 2.994,34
Ontvangen huren	€ 6.285,00	€ 5.965,00	Waterleiding	€ 139,85	€ 134,97
Speciale evenementen	€ 6.402,83	€ 6.969,25	Inkopen/evenementen	€ 2.169,61	€ 2.753,99
Rente Bank	€ 2,64	€ 3,53	Inventaris	€ 2.116,30	€ 1.933,39
Diversen		€ -	Onderhoud/schoonmaak	€ 144,30	€ 1.192,74
Bijdrage Wildenborcher	€ 897,00	€ 990,50	Verzekeringspremie	€ 196,03	€ 356,40
Subsidies/giften	€ 2.466,71	€ -	Aansluiting + abb. Internet	€ -	€ 1.870,00
			Dusseldorp afvalverwerking	€ 176,48	€ 282,22
			Gemeentelijke belastingen	€ 167,60	€ 274,20
			Diversen	€ 166,41	€ 750,93
			Wildenborcher	€ 198,52	€ 1.072,56
			Saldi per 31 december	€ 36.100,69	€ 36.713,22
	€ 46.345,61	€ 50.328,96		€ 46.338,11	€ 50.328,96